Дирекция „Туристическа политика“

Министерство на туризма

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ, АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ ЗА ТУРИЗМА

гр. София, декември 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ, АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ ЗА ТУРИЗМА 3
В БЪЛГАРИЯ И В ГЛОБАЛЕН ПЛАН 3
1. Анализ на развитието на туризма в началото на 2025 г. на фона на другите европейски страни 3
1.1. Данни за първото тримесечие на 2025 г. 3
1.2. Данни за второто тримесечие на 2025 г. 5
II. ГОДИШНИ РЕЗУЛТАТИ НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2024 г. 8
III. ДАННИ ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ – СЕПТЕМВРИ 2025 г. 10
3.1. Туристи и нощувки /по данни на НСИ/ 10
3.2. Общо регистрации на туристи 11
3.3. Данни по гражданство 11
IV. ЦЕЛЕВИ И ПЕРСПЕКТИВНИ ПАЗАРИ ЗА БЪЛГАРИЯ 15
V. КОНКУРЕНТНИ ДЕСТИНАЦИИ – АКТУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ 24
5.1. Данни за България и Хърватия 24
VI. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА БЪЛГАРСКИЯ ТУРИЗЪМ СЪС СЪСЕДНИТЕ И ОСТАНАЛИТЕ ДЪРЖАВИ В ЕС ЗА ПЕРИОДА ЮНИ – АВГУСТ 2025 г. 27
6.1. ОСНОВНИТЕ ИЗВОДИ ПРИ СРАВНЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯТ ТУРИЗЪМ СЪС СЪСЕДНИТЕ ДЪРЖАВИ 27
6.2. ОСНОВНИТЕ ИЗВОДИ ПРИ СРАВНЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯТ ТУРИЗЪМ С ДЪРЖАВИ ОТ ЕС 29
VII. АНАЛИЗ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ 31
7.1. МОРСКИ ТУРИЗЪМ 31
7.2. СКИ ТУРИЗЪМ 34
VIII. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР 38
IX. АНАЛИЗ НА ВХОДЯЩИЯ ТУРИЗЪМ ОТ СЪСЕДНИ, ЕВРОПЕЙСКИ И ДРУГИ ДЪРЖАВИ 43
X. ВЛИЯНИЕ НА ВЪЗДУШНАТА СВЪРЗАНОСТ ВЪРХУ ТУРИЗМА 47
XI. АКТУАЛЕН АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРИНОС НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР В БЪЛГАРИЯ 48
XII. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ В ТУРИЗМА 52

I. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ, АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ ЗА ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ И В ГЛОБАЛЕН ПЛАН

1. Анализ на развитието на туризма в началото на 2025 г. на фона на другите европейски страни

1.1. Данни за първото тримесечие на 2025 г.

През първото тримесечие на 2025 г. в местата за настаняване с 10 и повече легла в България са отчетени над 1,5 млн. туристически регистрации, като по данни на Евростат реализираните нощувки от туристите са над 3,4 млн.

По данни на Евростат (Фиг. 1) ръстът на нощувките за периода януари – март 2025 г. спрямо периода януари – март 2024 г. е с 3,9 %, което нарежда България сред водещите 10 дестинации по ръст на нощувките спрямо същия период на 2024 г.

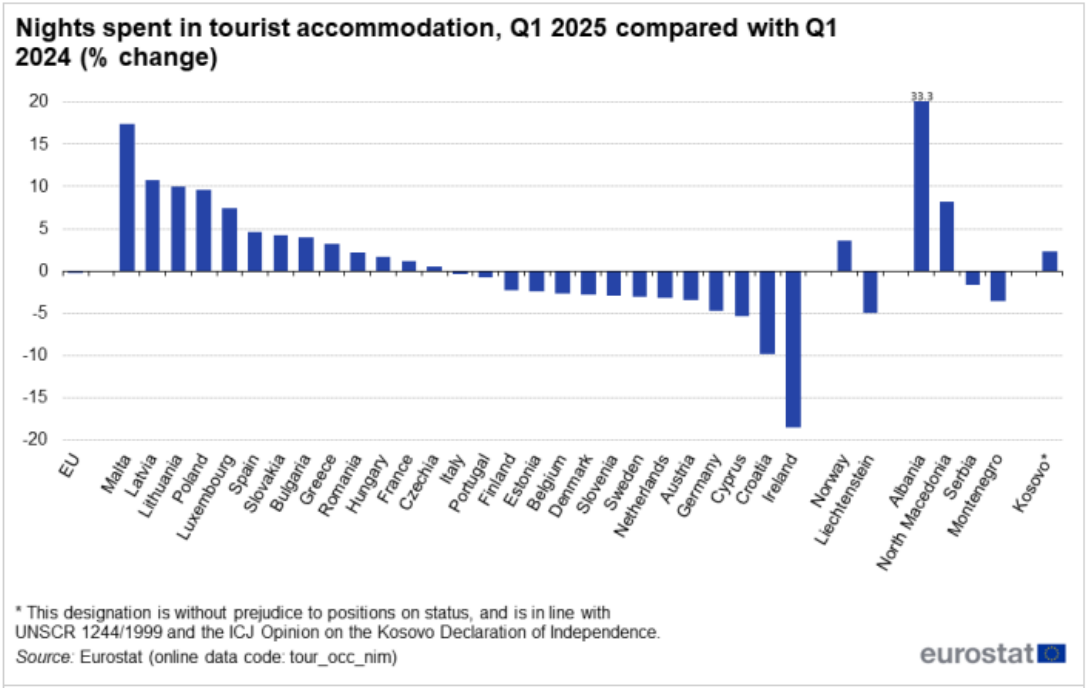

Figure 1: Nights spent in tourist accommodation, Q1 2025 compared with the Q1 in 2024 (% change)
Source: Eurostat (tour_occ_nim)

Фиг.1. *Промяна в броя на реализираните нощувки за първото тримесечие на 2025 г. спрямо първото тримесечие на 2024 г.*

Важно значение за оценка развитието на туризма има не само ръстът, но и броят на нощувките. Данните на Евростат показват, че страната ни е достигнала добро равнище на развитие на зимния туризъм на фона на останалите държави в Източна Европа. По брой нощувки за първото тримесечие на 2025 г. страната ни изпреварва редица държави в Централна и Източна Европа, развиващи ски туризъм и/или културен туризъм и др. видове туризъм. Данните на Евростат за периода януари – март 2025 г. са следните: България с 3,4 млн. нощувки, Словакия – близо 3,2 млн. нощувки, Сърбия – 2,5 млн. нощувки, Хърватия – близо 2,4 млн. нощувки, Албания – 751 хил. нощувки, Северна Македония – 314 хил. нощувки, Черна гора – 289 хил. нощувки. Въпреки тези добри резултати по брой реализирани нощувки за периода януари – март 2025 г. България отстъпва на Гърция и Унгария по данни на Евростат.

Nights spent in tourist accommodation establishments, Q1 2025

	January 2025	February 2025	March 2025	Q1 2025	Q1-2025/Q1-2024 change (%)
EU	139 011 242 e	147 716 069 e	165 668 559 e	452 395 870 e	-0.2
Belgium	2 033 592	2 404 157	2 946 755 u	7 384 504	-2.7
Bulgaria	1 135 882	1 157 980	1 123 054	3 416 916	3.9
Czechia	3 301 077	3 693 997	3 552 669	10 547 743	0.5
Denmark	1 497 948	1 702 279	1 992 677	5 192 904	-2.8
Germany	21 630 222	22 506 392	27 785 287	71 921 901	-4.7
Estonia	368 280	406 872	395 473	1 170 625	-2.4
Ireland	1 288 239 u	1 543 952 u	2 328 395 u	5 160 586	-18.6
Greece	1 656 673 e	1 736 159 e	2 728 327 e	6 121 159 e	3.2
Spain	23 619 948	25 264 418	30 251 402	79 135 768	4.7
France	20 627 870 e	22 198 333 e	24 079 228 e	66 905 431 e	1.2
Croatia	650 191	707 655	1 001 810	2 359 656	-9.9
Italy	19 510 118	19 876 181	22 329 886	61 716 185	-0.4
Cyprus	325 400	381 100	661 549	1 368 049	-5.4
Latvia	257 618	254 371	290 764	802 753	10.8
Lithuania	532 584	530 007	573 422	1 636 013	9.9
Luxembourg	142 375	148 750	185 403	476 528	7.4
Hungary	1 667 596	1 725 627	1 983 630	5 376 853	1.7
Malta	603 908	777 390	952 082	2 333 380	17.5
Netherlands	6 894 780	6 834 105	8 684 807	22 413 692	-3.2
Austria	13 228 025	13 744 620	10 736 324	37 708 969	-3.5
Poland	6 034 066	6 773 268	6 300 530	19 107 864	9.6
Portugal	3 943 000	4 459 893	5 893 254	14 296 147	-0.8
Romania	1 623 804	1 575 013	1 574 341	4 773 158	2.2
Slovenia	784 722	794 567	768 043	2 347 332	-2.9
Slovakia	993 629	1 180 058	992 843	3 166 530	4.3
Finland	1 573 904	1 808 168	1 793 715	5 175 787	-2.3
Sweden	3 085 791	3 530 757	3 762 889	10 379 437	-3.0
Iceland	:	:	:	:	:
Liechtenstein	16 996	17 810	16 196	51 002	-4.9
Norway	2 002 094	2 299 459	2 564 995	6 866 548	3.6
Switzerland	:	:	:	:	:
Montenegro	73 867	87 842	127 677	289 386	-3.5
North Macedonia	99 237	88 696	126 008	313 941	8.2
Albania	230 420	226 431	294 082	750 933	33.3
Serbia	962 206	772 751	786 013	2 520 970	-1.6
Türkiye	:	:	:	:	:
Kosovo*	145 732	112 686	84 463	342 881	2.4

"c" - confidential data.
* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data code: tour_occ_nim)

eurostat

Табл.1. Брой нощувки за първото тримесечие на 2025 г. по данни на Евростат

1.2. Данни за второто тримесечие на 2025 г.

България отбелязва висок ръст и през второто тримесечие на 2025 г. За периода април - юни 2025 г. регистрациите на туристи са близо 2,3 млн., като са реализирали над 6,4 млн. нощувки. Увеличението на нощувките в страната ни спрямо същия период на 2024 г. е с 7,8%, при среден ръст за ЕС – 5,1%.

Държавите в ЕС, които отчитат най - голям брой нощувки през второто тримесечие на 2025 г. са Испания – над 141 млн., Италия – над 127 млн., Франция – над 124 млн. и Германия – над 124 млн. Сред страните в ЕС с висок ръст на нощувките спрямо същия период 2024 г. са Словения, Словакия, Полша, Австрия, Малта, България и др.

Освен ръста с важно значение е и броя на нощувките. При интерпретация на показателя следва да се вземат предвид, че климатичните условия имат важно значение в този период от годината. В някой морски дестинации летният сезон стартира значително по – рано поради по-високата температура на морската вода, което дава отражение върху резултатите особено през май. В това отношение България е в сравнително неблагоприятна позиция – „плажният сезон по Черноморието ни стартира по – късно спрямо Гърция, Турция и Кипър, поради климатичните особености. От друга страна България разполага с богат и разнообразен туристически продукт, с който да привлича туристи в крилата на сезона.

Nights spent in tourist accommodation establishments, Q2 2025

	April 2025	May 2025	June 2025	Q2 2025	Q2-2025 / Q2-2024 change (%)
EU	218 843 973 e	267 666 666 e	339 546 848 e	826 057 487 e	5.1
Belgium	4 139 221	4 067 692 u	3 999 071 u	12 205 984	3.2
Bulgaria	1 075 363	1 532 226	3 830 969	6 438 558	7.8
Czechia	4 230 373	5 281 849	5 503 742	15 015 964	6.9
Denmark	3 195 999	3 825 219	4 379 755	11 400 973	3.8
Germany	36 188 918	42 446 312	45 626 897	124 262 127	3.3
Estonia	465 617	551 678	716 475	1 733 770	3.9
Ireland	3 070 468 u	4 013 228 u	4 936 198 u	12 019 894	4.9
Greece	7 007 060 e	15 344 134 e	23 664 485 e	46 015 679 e	2.4
Spain	39 809 109	47 170 360	54 175 564	141 155 033	4.1
France	35 903 764 e	40 655 800 e	47 808 025 e	124 367 589 e	7.6
Croatia	3 285 477	5 868 629	14 338 131	23 492 237	5.8
Italy	29 763 626	38 798 137	59 036 969	127 598 732	4.7
Cyprus	1 279 023	1 992 850	2 251 377	5 523 250	2.0
Latvia	342 098	430 005	519 452	1 291 555	7.3
Lithuania	:	:	:	:	:
Luxembourg	296 678	389 303	396 406	1 082 387	5.2
Hungary	2 413 518	2 788 850	3 199 256	8 401 624	6.2
Malta	1 075 140	1 100 903	1 138 217	3 314 260	9.9
Netherlands	13 562 540	13 638 119	16 654 013	43 854 672	6.4
Austria	7 350 823	7 674 188	11 795 683	26 820 694	9.0
Poland	6 750 385	8 822 040	10 187 926	25 760 351	7.8
Portugal	7 582 961	8 322 075	8 835 790	24 740 826	4.2
Romania	1 715 650	2 255 777	2 836 305	6 807 732	2.5
Slovenia	1 139 719	1 434 197	1 968 176	4 542 092	14.2
Slovakia	995 930	1 287 503	1 423 961	3 707 394	9.3
Finland	1 467 595	1 591 883	2 312 734	5 372 212	3.3
Sweden	4 001 613	5 548 844	6 933 564	16 484 021	2.9
Iceland	:	:	:	:	:
Liechtenstein	11 932	15 902	19 332	47 166	-5.4
Norway	2 413 640	3 327 917	4 821 751	10 563 308	6.1
Switzerland	:	:	:	:	:
Montenegro	312 141	496 065	735 673	1 543 879	-0.4
North Macedonia	168 005	225 456	238 471	631 932	7.2
Albania	475 233	671 231	1 201 253	2 347 717	32.5
Serbia	914 206	1 146 407	1 119 187	3 179 800	-6.1
Türkiye	16 274 395	21 891 947	25 272 640	63 438 982	4.9
Kosovo *	127 938	144 266	139 296	411 500	20.0

* data not available

Табл.2. Брой нощувки за второто тримесечие на 2025 г. по данни на Евростат
<u>Бележка</u>: *Данните за летния сезон са изведени в отделна точка*

1.3. Брой регистрации на туристи – анализ на годишна база

Един от показателите, по който България отбелязва подобрение на годишна база (според последно публикуваните данни на годишна база за 2024 г. от Евростат) е брой регистрации на туристи в местата за настаняване. Данните на Евростат показват, че те нарастват от 8,2 млн. през 2019 г. до близо 9 млн. през 2024 г. или при прецизни изчисления по таблицата по-долу с 9,7%.

За сравнение, туристическите регистрации в Гърция нарастват от 34,2 млн. през 2019 г. до 37,2 млн. през 2024 г. или при изчисления по таблицата по-долу с 8,6%. В Хърватия ръстът на туристическите регистрации от 19,6 млн. през 2019 г. нарастват до 20,2 млн. през 2024 г. или при изчисления по таблицата по-долу с 3,5%.

Въпреки че ръстът на туристите (изчислен в %) за страната ни е по-висок в последните години спрямо редица дестинации, натрупаното в минало изоставане трудно би могло да бъде преодоляно в кратки срокове.

TIME / GEO	2019	2024
European Union - 27 countries (2007-2013)	1 121 252 425 (e)	:
European Union - 25 countries (2004-2006)	1 099 787 342 (e)	:
Euro area (EA11-1999, EA12-2001, EA13-2007, EA15...	847 639 143	912 949 071
Euro area – 20 countries (from 2023)	:	912 949 071
Euro area - 19 countries (2015-2022)	847 639 143	:
Belgium	18 057 611	18 916 719
Bulgaria	8 187 634	8 982 703
Czechia	21 998 366	22 809 595
Denmark	8 279 387 (e)	9 671 192
Germany	185 121 042	184 687 401
Estonia	3 789 955	3 610 390
Ireland	11 918 503 (e)	12 662 374
Greece	34 202 053	37 153 267
Spain	135 008 823	149 666 341
France	174 628 055	181 099 649
Croatia	19 553 495	20 239 316
Italy	131 381 653	139 647 943
Cyprus	3 242 957	3 716 293
Latvia	2 853 333	2 700 567
Lithuania	4 037 749	4 105 565
Luxembourg	1 325 663	1 568 299
Hungary	13 454 090	13 128 391
Malta	2 022 912	2 550 391
Netherlands	45 916 002	51 360 534
Austria	41 321 435	42 168 369
Poland	35 668 091	38 842 400
Portugal	27 895 078	32 335 412
Romania	13 277 449	14 282 566
Slovenia	6 221 841	6 575 159
Slovakia	6 267 801	5 731 011
Finland	12 426 677	12 454 071
Sweden	31 897 702	33 613 116
Iceland	5 231 835	:
Liechtenstein	99 891	120 587
Norway	:	20 162 747
Switzerland	24 375 337	26 638 759

Табл.3. Брой регистрации на туристи в местата за настаняване по данни на Евростат

Друг извод, който може да се направи от статистиката е, че повече държави от ЕС през 2024 г. вече са надминали нивото от 2019 г. по брой туристически регистрации.

Същевременно, резултатите не следва да бъдат абсолютизирани. Например, Румъния има 14,3 млн. регистрации на туристи при население от близо 19 млн. души за 2024 г. В противовес, в България са отчетени близо 9 млн. регистрации при население над 6,4 млн. души за 2024 г. Следователно, въпреки че отстъпва по общ брой регистрации България изпреварва значително Румъния по брой регистрации на 1000 жители.

Освен от броя население (което оказва силно влияния върху броя на вътрешните туристи, а следователно и върху общия брой туристи и нощувки) броят на туристите и нощувките силно зависи и от разполагаемата леглова база. За да се елиминират описаните зависимости може да се използват показателите „заетост на стаите“ и „заетост на леглата“. Годишната база данни за 2024 г. на Евростат показва, че средната заетост на стаите в хотели за ЕС е била около 60 %, което е много близко до нивото от 2019 г. В България равнището на заетост на стаите в хотелите е около 57 %, т.е. доста близко до средното в ЕС. Важно е да се отбележи, че по този показател, България изпреварва Гърция, която отчита само 50 % заетост на стаите в хотелите, а Хърватия и Италия отбелязват резултат близък до този на България (в Хърватия заетостта на стаите в хотели е 59 %, в Италия – 58 %).

GEO		
European Union - 27 countries (from 2020)	60.11	59.92
Euro area – 20 countries (from 2023)	:	61.41
Euro area - 19 countries (2015-2022)	61.11	:
Belgium	66	64.01
Bulgaria	57.8	57
Czechia	50.9	42.5
Denmark	62	61
Germany	63.04	60.52
Estonia	56	54
Ireland	72 (e)	77
Greece	47.3	50.4
Spain	67.22	69.52
France	62.4	61.4
Croatia	60.6	58.9
Italy	51.8	58.3
Cyprus	68.6	67.6
Latvia	48.2	41.4
Lithuania	55.9	57.8
Luxembourg	47.32	42.86
Hungary	56.8	51.3
Malta	75.4	74.2
Netherlands	72	65.5
Austria	56	55
Poland	50.7	50.8
Portugal	58.98	62.46
Romania	42.18	28.12
Slovenia	51.15	47.8
Slovakia	42.32	39.3
Finland	55.04	52.12
Sweden	58	57.08

Табл.4. Средна заетост на стаите в хотели за ЕС през 2019 и 2024 г. по данни на Евростат

Отчетената заетост на леглата в България е по-ниска в сравнение със средната заетост изчислена за страните от ЕС. Страната ни отчита 41 % заетост на леглата в хотели през 2024 г. при средно равнище за ЕС от 49 %. Едно от обясненията е свързано с недостатъчния брой пътуващи семейства и семейства с деца, напр. двойната стая е заета, но се е настанил само един турист.

GEO		
European Union - 27 countries (from 2020)	49.85	49.35
Euro area – 20 countries (from 2023)	:	50.66
Euro area - 19 countries (2015-2022)	50.49	:
Belgium	46	42.66
Bulgaria	42.1	40.9
Czechia	50.9	36.5
Denmark	48	46
Germany	45.71	43.29
Estonia	48	43
Ireland	54 (e)	58
Greece	49.5	50.6
Spain	61.48	62.47
France	50	48.7
Croatia	60.3	59.2
Italy	49	52.4
Cyprus	71.8	72.4
Latvia	43.3	38
Lithuania	44	45.3
Luxembourg	38.99	38.74
Hungary	41.9	39.4
Malta	66.2	65.9
Netherlands	50.2	54.4
Austria	48	46
Poland	41.7	41.7
Portugal	51.05	52.5
Romania	39.72	35
Slovenia	43.99	43.64
Slovakia	36.16	34.06
Finland	41.99	39.85
Sweden	45	43.5

Табл.5. Средна заетост на легла в хотелите за ЕС през 2019 и 2024 г. по данни на Евростат

II. ГОДИШНИ РЕЗУЛТАТИ НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2024 г.

Годишните данни на НСИ показват, че 2024 г. е по-успешна за българският туризъм спрямо 2023 г., като се отчита ръст по основни показатели, както следва:

➢ През 2024 г. общият брой регистрации на туристи в местата за настаняване с 10 и повече легла е близо 9 млн., като ръстът спрямо 2023 г. по данни на НСИ е с 4 %.

- Регистрациите на български туристи в местата за настаняване с 10 и повече легла са над 5,2 млн. през 2024 г. и ръст 3,9 % спрямо 2023 г.
- Регистрациите на чуждестранни туристи в местата за настаняване с 10 и повече легла са почти 3,8 млн. през 2024 г., като ръстът спрямо 2023 г. е с 4,1 %.
- По данни на БНБ приходите от входящ туризъм за 2024 г. (изключвайки приходите от временна заетост) възлизат на близо 7,6 млрд. лв., като в тези данни се включват приходи от чуждестранни туристи с и без нощувка.
- В туризма и свързаните с него подотрасли се формира БВП на стойност 13,5 млрд. лв. или 6,7 % от БВП на страната през 2024 г.

Данни на НСИ от местата за настаняване с 10 и повече легла

	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г./ 2023 г.	2024 г./ 2019 г.
регистрации на туристи	8 187 634	8 640 448	8 982 703	4%	9,7%
регистрации – бълг. туристи	4 120 284	5 019 035	5 212 667	3,9%	26,5%
регистрации – чуждестранни туристи	4 067 350	3 621 413	3 770 036	4,1%	-7,3%
нощувки	27 154 791	26 865 046	27 646 201	2,9%	1,8%
нощувки –българи	9 674 945	12 311 004	12 588 156	2,3%	30,1%
нощувки – чужденци	17 479 846	14 554 042	15 058 045	3,5%	-13,9%

Най-общо основните ни пазарите биха могли да бъдат разгледани в няколко групи:

- Пазари, за които 2024 г. е по-силна спрямо 2023 г. и от 2019 г. по данни от местата за настаняване – напр. България, Румъния, Чехия, Словакия, Испания и др.
- Пазари, от които има ръст за 2024 г. спрямо 2023 г. по данни от местата за настаняване, но резултатите все още не са достигнали 2019 г. – напр. Великобритания, Италия, Франция, и др.
- Пазари, от които има спад – напр. Полша и др.

Данни на НСИ от местата за настаняване с 10 и повече легла

Държави	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г./ 2023 г.	2024 г./ 2019 г.
Румъния	650 822	885 680	906 966	2,4%	39,4%
Полша	308 004	302 545	269 531	-10,9%	-12,5%
Обединено кралство	340 175	241 057	252 845	4,9%	-25,7%
Германия	463 033	275 324	246 517	-10,5%	-46,8%
Турция	129 780	153 907	169 907	10,4%	30,9%
Чешка република	125 762	146 310	165 140	12,9%	31,3%
Израел	199 989	186 812	157 246	-15,8%	-21,4%
Гърция	128 177	104 213	109 095	4,7%	-14,9%

Италия	83 886	75 947	80 788	6,4%	-3,7%
САЩ	64 170	73 960	76 586	3,6%	19,3%
Испания	67 660	52 770	72 131	36,7%	6,6%
Франция	118 268	65 465	68 414	4,5%	-42,2%
Сърбия	50 461	48 872	53 705	9,9%	6,4%
С.Македония	95 661	55 239	52 990	-4,1%	-44,6%
Словакия	41 461	46 163	50 266	8,9%	21,2%
Унгария	48 409	48 600	49 388	1,6%	2,0%
Нидерландия	47 344	41 708	40 612	-2,6%	-14,2%
Австрия	47 831	33 025	37 767	14,4%	-21,0%
Белгия	56 815	34 455	34 498	0,1%	-39,3%
Норвегия	37 624	33 292	33 523	0,7%	-10,9%
Дания	28 873	25 965	30 117	16,0%	4,3%
Руска федерация	165 085	38 665	28 556	-26,1%	-82,7%
Ирландия	27 705	27 998	28 223	0,8%	1,9%
Швеция	26 166	26 368	26 821	1,7%	2,5%

III. ДАННИ ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ – СЕПТЕМВРИ 2025 г.

3.1. Туристи и нощувки /по данни на НСИ/

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на туристи са близо 7,9 млн., като туристите са реализирали над 25,5 млн. нощувки. Ръстът на туристите спрямо същия период на 2024 г. е с 5,1%, а на нощувките с 3,7%.

	Януари – септември 2019 г.	**Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 г.**	**Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.**
регистрации - общо	6 870 969	7 514 671	7 896 014	5,1%	14,9%
регистрации- българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%
регистрации - чужденци	3 668 510	3 397 153	3 692 679	8,7%	0,7%
нощувки - общо	24 576 321	24 618 710	25 530 800	3,7%	3,9%
нощувки - българи	7 980 025	10 445 950	10 483 450	0,4%	31,4%
нощувки - чужденци	16 596 296	14 172 760	15 047 350	6,2%	-9,3%

В рамките на първите 9 месеца от годината най-много регистрации на туристи са отчетени през месец август 2025 г. – над 1,6 млн.

Най-висок ръст на туристите в рамките на разглеждания период е отчетен през януари 2025 г., като увеличението спрямо януари 2024 г. е с 12,7%.

3.2. Общо регистрации на туристи

Месец	Регистрации на туристи	Месец	Регистрации на туристи	Разлика в %
Януари 2024	432 159	Януари 2025	487 019	12,7%
Февруари 2024	480 232	Февруари 2025	489 662	2,0%
Март 2024	497 248	Март 2025	528 452	6,3%
Април 2024	481 874	Април 2025	507 782	5,4%
Май 2024	611 141	Май 2025	658 863	7,8%
Юни 2024	1 033 935	Юни 2025	1 096 358	6,0%
Юли 2024	1 451 085	Юли 2025	1 503 029	3,6%
Август 2024	1 603 413	Август 2025	1 653 446	3,1%
Септември 2024	923 584	Септември 2025 г.	971 403	5,2%
Общо за периода януари – септември 2024 г.	**7 514 671**	**Общо за периода януари – септември 2025 г.**	**7 896 014**	**5,1%**

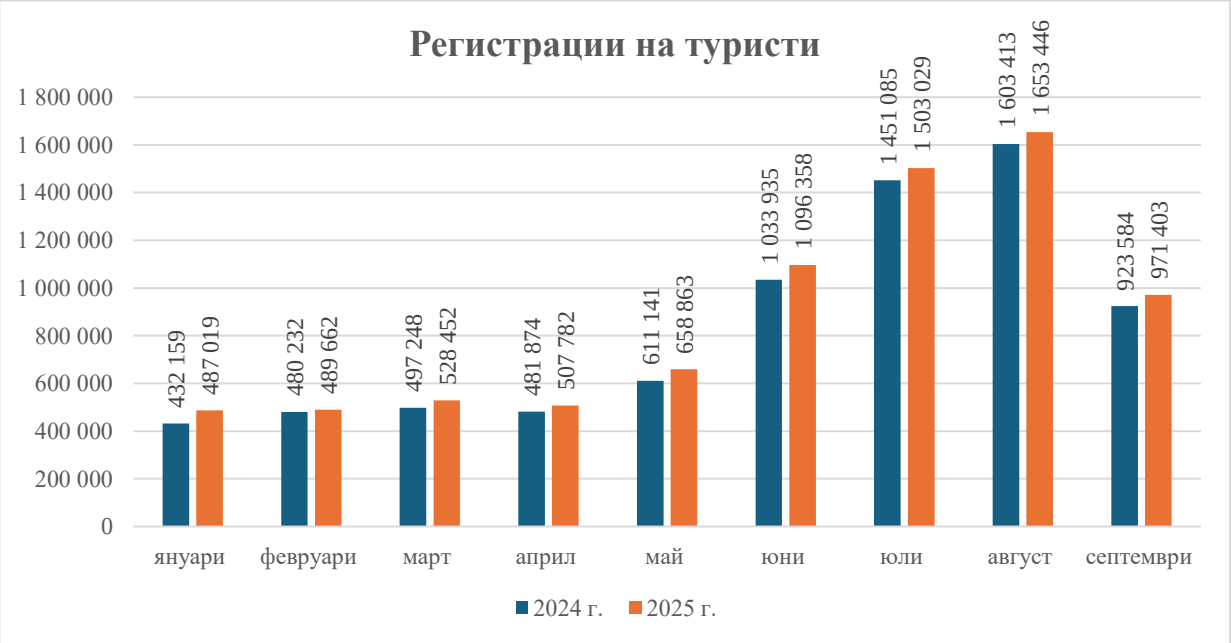

3.3. Данни по гражданство

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на български туристи са над 4,2 млн., като те са реализирали близо 10,5 млн. нощувки. Ръстът на българските туристи спрямо същия период на 2024 г. е с 2,1% , а увеличението на нощувките реализирани от български туристи е с 0,4%.

Месецът с най-много регистрации на българските туристи в рамките на разглеждания период е август 2025 г. с над 734 хил. регистрации на български туристи, а месецът с най – висок ръст е май 2025 г., когато е отбелязан ръст 10,2% спрямо май 2024 г.

Регистрации на български туристи

Месец	Регистрации на български туристи	Месец	Регистрации на български туристи	Разлика в %
Януари 2024	290 812	Януари 2025	318 162	9,4%
Февруари 2024	338 669	Февруари 2025	335 170	-1,0%
Март 2024	366 130	Март 2025	382 396	4,4%
Април 2024	356 823	Април 2025	353 805	-0,8%
Май 2024	370 387	Май 2025	408 073	10,2%
Юни 2024	513 119	Юни 2025	503 265	-1,9%
Юли 2024	656 818	Юли 2025	667 774	1,7%
Август 2024	733 190	Август 2025	734 619	0,2%
Септември 2024	491 570	Септември 2025 г.	500 071	1,7%
Общо за периода януари – септември 2024 г.	**4 117 518**	**Общо за периода януари – септември 2025 г.**	**4 203 335**	**2,1%**

Чуждестранни туристи

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на чуждестранни туристи са близо 3,7 млн., като те са реализирали над 15 млн. нощувки. Ръстът на чуждестранните туристи спрямо същия период на 2024 г. е с 8,7%, а увеличението на нощувките реализирани от чуждестранни туристи е с 6,2%. В рамките на разглеждания период при чуждестранните туристи най-много регистрации са отчетени през месец август 918 хил. Най-висок ръст на чуждестранните туристи в рамките на разглеждания период е отчетен през април 2025 г. – 23,1% спрямо април 2024 г.

Регистрации на чуждестранни туристи

Месец	Регистрации на чуждестранни туристи	Месец	Регистрации на чуждестранни туристи	Разлика в %
Януари 2024	141 347	Януари 2025	168 857	19,5%
Февруари 2024	141 563	Февруари 2025	154 492	9,1%
Март 2024	131 118	Март 2025	146 056	11,4%
Април 2024	125 051	Април 2025	153 977	23,1%
Май 2024	240 754	Май 2025	250 790	4,2%
Юни 2024	520 816	Юни 2025	593 093	13,9%
Юли 2024	794 267	Юли 2025	835 255	5,2%
Август 2024	870 223	Август 2025	918 827	5,6%
Септември 2024	432 014	Септември 2025	471 332	9,1%
Общо за периода януари – септември 2024 г.	**3 397 153**	**Общо за периода януари – септември 2025 г.**	**3 692 679**	**8,7%**

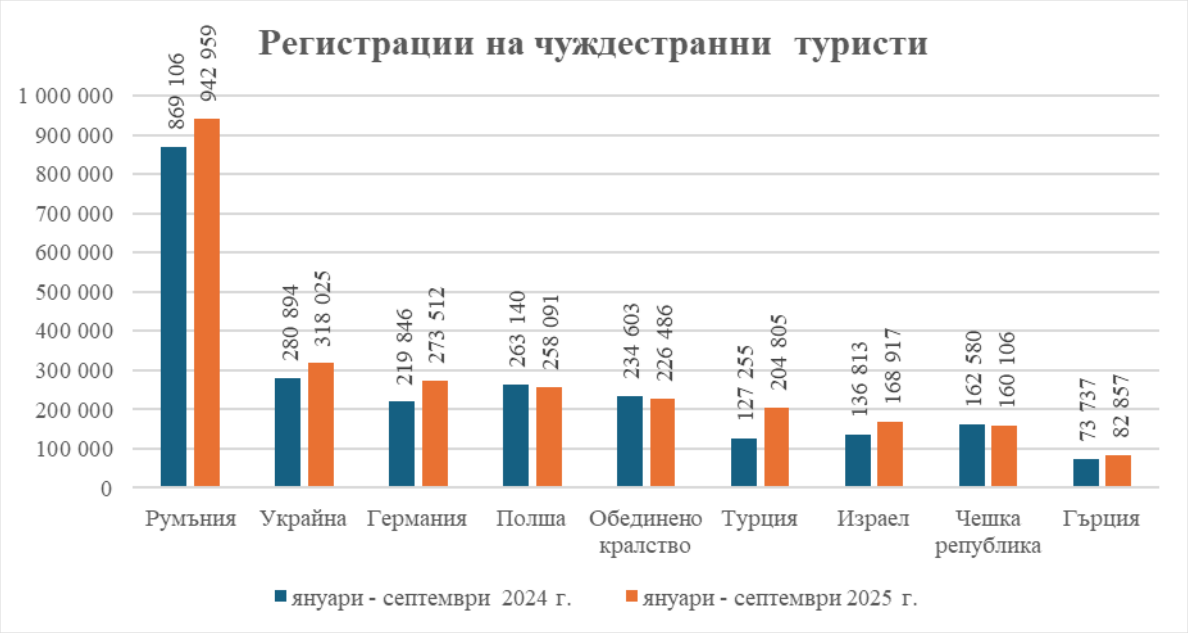

За периода януари – септември 2025 г. е отчетен ръст спрямо периода януари – септември 2024 г. от Турция с 60,9%, от Германия с 24,4%, от Израел с 23,5%, от Румъния с 8,5% и др.

<u>Регистрации на чуждестранни туристи – избрани пазари</u>

	Германия	Полша	Румъния	Обединено кралство	Турция	Израел
Януари 2025	5 313	1 374	23 683	11 045	30 984	13 977
Февруари 2025	6 300	1 714	22 340	17 287	18 637	14 542
Март 2025	7 993	2 200	12 489	11 875	18 717	17 213
Април 2025	10 023	2 641	28 690	4 841	20 424	13 084
Май 2025 г.	24 376	9 062	52 668	22 659	21 831	12 297
Юни 2025	48 967	51 220	133 795	38 875	19 019	13 725
Юли 2025	54 789	74 089	250 162	35 283	25 997	24 416
Август 2025	66 454	71 162	324 488	42 260	29 026	37 455
Септември 2025	49 297	44 629	94 644	42 361	20 170	22 208
Януари – септември 2025 г.	273 512	258 091	942 959	226 486	204 805	168 917
Разлика в % спрямо януари – септември 2024 г.	24,4%	-1,9%	8,5%	-3,5%	60,9%	23,5%

Регистрации на туристи за периода януари – септември 2025 г. /януари – септември 2024 г. от местата за настаняване по данни на НСИ

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
регистрации - общо	6 870 969	7 514 671	7 896 014	5,1%	14,9%
регистрации- българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%
регистрации - чужденци	3 668 510	3 397 153	3 692 679	8,7%	0,7%
Румъния	615 393	869 106	942 959	8,5%	53,2%
Украйна	133 730	280 894	318 025	13,2%	137,8%
Германия	435 436	219 846	273 512	24,4%	-37,2%
Полша	302 374	263 140	258 091	-1,9%	-14,6%
Обединено кралство	316 129	234 603	226 486	-3,5%	-28,4%
Турция	99 595	127 255	204 805	60,9%	105,6%
Израел	169 559	136 813	168 917	23,5%	-0,4%
Чешка република	123 010	162 580	160 106	-1,5%	30,2%
Гърция	80 028	73 737	82 857	12,4%	3,5%
Италия	65 191	61 801	68 061	10,1%	4,4%
Франция	106 765	59 231	64 770	9,4%	-39,3%
Испания	59 459	60 330	61 821	2,5%	4,0%
САЩ	52 367	64 494	56 085	-13,0%	7,1%
Словакия	40 022	48 932	50 624	3,5%	26,5%
Сърбия	41 403	46 026	46 759	1,6%	12,9%
Унгария	45 170	44 972	44 990	0,0%	-0,4%
С.Македония	73 324	39 882	40 313	1,1%	-45,0%
Австрия	42 615	32 901	38 944	18,4%	-8,6%
Нидерландия	42 303	35 747	37 799	5,7%	-10,6%
Белгия	52 611	30 521	31 460	3,1%	-40,2%
Норвегия	36 566	32 246	29 987	-7,0%	-18,0%
Дания	27 050	27 837	27 302	-1,9%	0,9%
Ирландия	25 506	25 053	25 200	0,6%	-1,2%
Руска федерация	153 885	23 415	22 623	-3,4%	-85,3%
Швеция	23 773	24 762	20 083	-18,9%	-15,5%
Литва	21 379	22 094	17 777	-19,5%	-16,8%
Швейцария	17 977	15 923	15 992	0,4%	-11,0%
Финландия	25 453	15 944	12 930	-18,9%	-49,2%
Португалия	10 962	9 840	10 058	2,2%	-8,2%
Хърватия	13 285	9 340	9 646	3,3%	-27,4%
Латвия	12 833	9 319	9 639	3,4%	-24,9%
Словения	10 667	8 640	8 397	-2,8%	-21,3%
Кипър	10 444	9 553	8 171	-14,5%	-21,8%
Естония	20 860	7 721	7 180	-7,0%	-65,6%

В таблицата са включени водещите пазари, за които НСИ е публикувал данни.

IV. ЦЕЛЕВИ И ПЕРСПЕКТИВНИ ПАЗАРИ ЗА БЪЛГАРИЯ

4.1. Вътрешен пазар

Вътрешният пазар има основно значение за туризма ни. През 2024 г. регистрациите на български туристи в местата за настаняване са над 5,2 млн., като резултатът надхвърля с 26,5 % равнището от 2019 г.

Държава	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г./ 2023 г.	2024 г./ 2019 г.
България	4 120 284	5 019 035	5 212 667	3,9 %	26,5 %

По последни данни (към момента на изготвяне на настоящия анализ) за периода януари – септември 2025 г. регистрациите на български туристи в местата за настаняване са над 4,2 млн., което 2,1% повече спрямо същия период на 2024 г.

Държава	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Регистрации - българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%

Българските туристи проявят интерес към всички видове туризъм в страната. Сред най-посещаваните дестинации са големите градове – София, Пловдив и др. с цел културен и бизнес туризъм, морските общини, общините с развит СПА туризъм –Велинград, Хисаря, Сандански, Разлог, общините с развит ски и планински туризъм – Банско, Самоков, Смолян и Чепеларе и др. Данните за регистрациите на българи в избрани общини са представени по-долу.

ЕСТИ – текущи данни за брой регистрации на български туристи

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Столична	348 хил.	376 хил.
Несебър	346 хил.	336 хил.
Варна	282 хил.	286 хил.
Велинград	242 хил.	238 хил.
Пловдив	167 хил.	163 хил.
Приморско	145 хил.	153 хил.
Созопол	134 хил.	140 хил.
Хисаря	101 хил.	134 хил.

Самоков	126 хил.	132 хил.
Смолян и Чепеларе	142 хил.	144 хил.
Бургас	117 хил.	126 хил.
Банско	128 хил.	124 хил.
Балчик	115 хил.	117 хил.
Разлог	108 хил.	110 хил.
Велико Търново	85 хил.	87 хил.
Павел баня	73 хил.	84 хил.
Сандански	87 хил.	80 хил.
Царево	76 хил.	77 хил.
Поморие	72 хил.	76 хил.
Казанлък	57 хил.	58 хил.
Троян	55 хил.	55 хил.
Русе	53 хил.	54 хил.
Стара Загора	55 хил.	52 хил.

По данни от ЕСТИ най-голям дял от пътуващите българи в страната са на възраст между 30 и 59 г., а целта е привличане на повече семейства с деца да почиват в България.

Възрастова група	България Зимен сезон	България Летен сезон
	01.12.2024 - 31.03.2025	01.06.2025 - 30.09.2025
до 14 години	6,5%	8,9%
15-29 години	15,9%	15,4%
30-44 години	32,6%	30,6%
45-59 години	31,9%	29,8%
над 59 години	13,2%	15,3%

4.2. ПАЗАР РУМЪНИЯ

Румъния е водещ пазар за входящ туризъм в България. През 2024 г. регистрациите на румънски туристи в местата за настаняване са близо 907 хил., което е 39,4 % повече спрямо 2019 г.

Държава	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г./2023 г.	2024 г./2019 г.
Румъния	650 822	885 680	906 966	2,4%	39,4%

За периода януари –септември 2025 г. регистрациите на румънски туристи са над 942 хил., като се наблюдава ръст 8,5% спрямо същия период на 2024 г. Един от най-важните фактори, който благоприятства ръста на румънските туристи е членството ни в Шенген.

Държава	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Румъния	615 393	869 106	942 959	8,5%	53,2%

Значителен дял от румънските туристи пристигат в България с цел морски туризъм, като интерес има към Северното Черноморие, както и към община Несебър. В противовес, общините на юг от Бургас поради отдалечеността си привличат сравнително малък брой румънски туристи.

Сред предпочитаните дестинации за пристигащите в България с цел културен туризъм румънски туристи са Варна, Столицата, Велико Търново. Същевременно много дестинации с развит културен туризъм, напр. Видин, Плевен, Шумен, Пловдив и др. все още не са оползотворили в достатъчна степен потенциала си за привличане на румънски туристи.

Сред СПА дестинациите с по-висока посещаемост на румънски туристи се откроява община Сандански, като и другите СПА курорти биха могли да привличат по-голям брой румънски туристи.

Същият извод бихме могли да направим за ски туризма, при който Банско изпреварва значително Боровец и Пампорово по брой привлечени румънски туристи.

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Варна	287 хил.	305 хил.
Несебър	286 хил.	271 хил.
Балчик	103 хил.	105 хил.
Столична	35 хил.	40 хил.
Каварна	31 хил.	29 хил.
Банско	20 хил.	23 хил.
Велико Търново	19 хил.	21 хил.
Созопол	9 хил.	12 хил.
Русе	8 хил.	9 хил.
Поморие	8 хил.	8 хил.
Бяла	8 хил.	7 хил.

Самоков	6 хил.	6 хил.
Бургас	5 хил.	6 хил.
Сандански	5 хил.	5 хил.
Хасково	3 хил.	5 хил.
Пловдив	4 хил.	5 хил.

Оптимистично е, че през летен сезон 2024 г. значителен дял от румънските туристи са семейства с деца.

	Румъния Зимен сезон	**Румъния Летен сезон**
Възрастова група	**01.12.2024 - 31.03.2025**	**01.06.2025 - 30.09.2025**
до 14 години	13,0%	18,8%
15-29 години	15,2%	14,5%
30-44 години	34,4%	33,1%
45-59 години	29,7%	25,1%
над 59 години	7,7%	8,5%

4.3. ПАЗАР ГЕРМАНИЯ

Немският пазар, както и британският са най-важните ни пазари в Западна Европа. През 2024 г. бяха отчетени над 246 хил. регистрации на немски туристи в местата за настаняване.

Държава	**2019 г.**	**2023 г.**	**2024 г.**	**2024 г./2023 г.**	**2024 г./2019 г.**
Германия	463 033	275 324	246 517	- 10,5%	- 46,8%

За периода януари – септември 2025 г. България отчита 273 хил. регистрации на немски туристи, като се наблюдава ръст с 24,4% спрямо същия период на 2024 г. Водещите фактори, които оказват влияние за ръста са членството ни в Шенген, което утвърждава възприемането на България като сигурна дестинация за почивка, ефективното взаимодействие с немските туроператори, както маркетинговите и рекламни дейности на немския пазар. Същевременно данните показват, че ще е необходимо още време за достигане на равнището от 2019 г.

Държава	**Януари – септември 2019 г.**	**Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 г.**	**Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.**
Германия	435 436	219 846	273 512	24,4%	-37,2%

Значителна част от немските туристи пристигат с цел морски туризъм, като по-предпочитано е Северното Черноморие. Общините в област Бургас съществено изостават от гледна точка брой на привлечените немски туристи.

Ски туризмът не е перспективно направление за привличане на немски туристи поради многото възможности за каране на ски в Алпийските курорти. Същевременно планинските ни курорти биха могли да привличат немски туристи през лятото.

Балнео и СПА туризмът е перспективно направление за привличане на немски туристи, чието лечение се заплаща по здравните каси. Към момента немските туристи практикуват балнео и СПА услуги основно по Черноморието, като предизвикателство е популяризиране на повече балнео и СПА курорти във вътрешността на страната на немския пазар.

Въздушната свързаност има особено важна роля за развитие на културния и градски туризъм., напр. Столична община отчита многократно повече туристи от Германия спрямо община Пловдив, като един от важните фактори за това е по-добрата въздушна свързаност на Столицата с немските градове. В допълнение, има потенциал за привличане на повече немски туристи с нощувка в общини като Велико Търново, Русе и др.

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Варна	57 хил.	75 хил.
Несебър	43 хил.	58 хил.
Столична	42 хил.	45 хил.
Балчик	16 хил.	23 хил.
Пловдив	6 хил.	7 хил.
Поморие	3 хил.	4 хил.
Бяла	3 хил.	4 хил.
Созопол	3 хил.	4 хил.
Бургас	3 хил.	3 хил.
Банско	2 хил.	3 хил.

Наблюдава се и разлика от гледна точка възрастовата структура на пристигащите туристи от Германия през летния и зимния сезони. През зимния сезон делът на пристигащите семейства с деца, както и възрастни туристи от Германия е по-нисък спрямо летния сезон.

Възрастова група	Германия Зимен сезон	Германия Летен сезон
	01.12.2024 - 31.03.2025	01.06.2025 - 30.09.2025
до 14 години	3,2%	14,9%
15-29 години	16,4%	15,9%
30-44 години	29,9%	23,7%
45-59 години	32,8%	23,3%
над 59 години	17,7%	22,2%

4.4. ПАЗАР ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Пазар Великобритания е един от най-важните ни пазари в Западна Европа. Значението му произтича не само от значителния брой британски туристи, които посещават България, но и от факта, че той е целогодишен. През зимните месеци британските туристи пристигат в България предимно с цел ски туризъм, през летните месеци предимно с цел морски туризъм, а посещения с цел културен, градски и бизнес туризъм от Великобритания има целогодишно.

През 2024 г. регистрациите на британски туристи в България са близо 253 хил. по данни на НСИ.

Държава	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г. / 2023 г.	2024 г. / 2019 г.
Обединено кралство	340 175	241 057	252 845	4,9%	-25,7%

За периода януари –септември 2025 г. регистрациите на британски туристи са над 226 хил., като спадът е свързан с предизвикателствата пред организирания туризъм.

Държава	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Обединено кралство	316 129	234 603	226 486	-3,5%	-28,4%

Данните по ЕСТИ показват, че най-предпочитаната дестинация за морски туризъм в страната от британски туристи е община Несебър - по-конкретно к.к. Слънчев бряг. Всички останали морски общини имат значителен нереализиран потенциал за привличане на повече туристи от Великобритания.

Относително равномерно между Банскопо-к.к. Боровец е и разпределението на туристопотока от Великобритания с цел ски туризъм и планински бази. В това отношение изоставане се наблюдава при Пампорово, който се фокусира в по-голяма степен върху българския и съседните пазари.

По отношение на културния и градския туризъм британските туристи предпочитат Столицата. Дестинации като Пловдив, Велико Търново, Варна, Бургас и др. имат значителен нереализиран потенциал за привличане на туристи.

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Несебър	126 хил.	118 хил.
Столична	33 хил.	31 хил.
Банско	19 хил.	19 хил.

Самоков	20 хил.	17 хил.
Варна	5 хил.	6 хил.
Пловдив	5 хил.	5 хил.
Поморие	4 хил.	4 хил.
Смолян и Чепеларе	2 хил.	3 хил.
Царево	3 хил.	2 хил.
Бургас	2 хил.	2 хил.
Созопол	2 хил.	2 хил.

	Великобритания	**Великобритания**
Възрастова група	**01.12.2024 - 31.03.2025**	**01.06.2025 - 30.09.2025**
до 14 години	11,5%	16,4%
15-29 години	26,7%	16,2%
30-44 години	28,1%	22,3%
45-59 години	24,3%	23,3%
над 59 години	9,4%	21,8%

4.5. ПАЗАР ПОЛША

Полша е най-важния пазар за България сред Централно-европейските пазари. През 2024 г. регистрациите на полски туристи в страната са близо 270 хил.

Държава	**2019 г.**	**2023 г.**	**2024 г.**	**2024 г./2023 г.**	**2024 г./2019 г.**
Полша	308 004	302 545	269 531	-10,9 %	-12,5 %

За периода януари –септември 2025 г. са отчетени над 258 хил. регистрации на полски туристи. Причината за трудностите на полския пазар е силната конкуренция от съседни дестинации.

Полските туристи пристигат в България предимно с цел морски туризъм, но има и посещения с цел културен, градски и бизнес туризъм.

Държава	**Януари – септември 2019 г.**	**Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 г.**	**Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.**	**Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.**
Полша	302 374	263 140	258 091	-1,9%	-14,6%

Най-висок интерес от полски туристи има към общини Несебър и Варна, като останалите морски общини все още не са реализирали в достатъчна степен потенциалът си за привличане на полски туристи.

В бъдеще перспективи има и за увеличаване на туристопотока с цел културен и градски туризъм от Полша, както и с цел планински туризъм и др.

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Несебър	111 хил.	110 хил.
Варна	63 хил.	57 хил.
Столична	12 хил.	15 хил.
Приморско	10 хил.	10 хил.
Балчик	9 хил.	9 хил.
Поморие	6 хил.	6 хил.
Созопол	6 хил.	6 хил.
Бяла	5 хил.	5 хил.
Царево	7 хил.	5 хил.
Бургас	3 хил.	4 хил.
Пловдив	2 хил.	2 хил.
Каварна	2 хил.	2 хил.

	Полша	Полша
Възрастова група	01.12.2024 - 31.03.2025	01.06.2025 - 30.09.2025
до 14 години	3,5%	20,6%
15-29 години	17,8%	16,4%
30-44 години	41,5%	29,0%
45-59 години	31,8%	20,7%
над 59 години	5,4%	13,3%

4.6. ПАЗАР ЧЕХИЯ

През 2024 г. регистрациите на чешки туристи са над 165 хил., което е с 31,3 % повече спрямо 2019 г.

Държава	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024/2023 г.	2024/2019 г.
Чешка република	125 762	146 310	165 140	12,9%	31,3%

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на чешки туристи са над 160 хил., като резултатът е почти идентичен със същия период на 2024 г.

Държава	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Чешка република	123 010	162 580	160 106	-1,5%	30,2%

Основната част от посещенията на чешки туристи са свързани с морски туризъм, като едно от основните предизвикателства е популяризирането на други видове туризъм (извън морския) на чешкия пазар.

Община	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
Несебър	65 хил.	60 хил.
Варна	26 хил.	26 хил.
Приморско	20 хил.	19 хил.
Балчик	10 хил.	12 хил.
Созопол	6 хил.	7 хил.
Столична	5 хил.	5 хил.
Царево	5 хил.	5 хил.
Поморие	2 хил.	3 хил.

Възрастовата структура на чешките туристи през летния и зимния сезон се отличава значително, като по-подробни данни са представени в таблицата по-долу.

	Чехия	Чехия
Възрастова група	01.12.2024 - 31.03.2025	01.06.2025 - 30.09.2025
до 14 години	3,7%	25,6%
15-29 години	14,3%	12,4%
30-44 години	36,9%	23,3%
45-59 години	37,4%	23,4%
над 59 години	7,7%	15,3%

Анализът на текущите данни за периода януари – септември 2025 г. дава основание да се обобщи, че възстановяването по пазари протича с различни темпове. Вече има значителен брой пазари за входящ туризъм, които са над предпандемичното равнище, като брой регистрации на туристи – напр. България, Румъния, Чехия, Турция, Гърция, Италия, Испания, Словакия, Сърбия и др., но и пазари, които не са достигнали предпандемичното равнище – напр. Германия, Великобритания, Франция, Скандинавските пазари и др.

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
регистрации - общо	6 870 969	7 514 671	7 896 014	5,1%	14,9%
регистрации- българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%
регистрации - чужденци	3 668 510	3 397 153	3 692 679	8,7%	0,7%
Румъния	615 393	869 106	942 959	8,5%	53,2%
Украйна	133 730	280 894	318 025	13,2%	137,8%

Германия	435 436	219 846	273 512	24,4%	-37,2%
Полша	302 374	263 140	258 091	-1,9%	-14,6%
Обединено кралство	316 129	234 603	226 486	-3,5%	-28,4%
Турция	99 595	127 255	204 805	60,9%	105,6%
Израел	169 559	136 813	168 917	23,5%	-0,4%
Чешка република	123 010	162 580	160 106	-1,5%	30,2%
Гърция	80 028	73 737	82 857	12,4%	3,5%
Италия	65 191	61 801	68 061	10,1%	4,4%
Франция	106 765	59 231	64 770	9,4%	-39,3%
Испания	59 459	60 330	61 821	2,5%	4,0%
САЩ	52 367	64 494	56 085	-13,0%	7,1%
Словакия	40 022	48 932	50 624	3,5%	26,5%
Сърбия	41 403	46 026	46 759	1,6%	12,9%
Унгария	45 170	44 972	44 990	0,0%	-0,4%
С.Македония	73 324	39 882	40 313	1,1%	-45,0%
Австрия	42 615	32 901	38 944	18,4%	-8,6%
Нидерландия	42 303	35 747	37 799	5,7%	-10,6%
Белгия	52 611	30 521	31 460	3,1%	-40,2%
Норвегия	36 566	32 246	29 987	-7,0%	-18,0%
Дания	27 050	27 837	27 302	-1,9%	0,9%
Ирландия	25 506	25 053	25 200	0,6%	-1,2%
Руска федерация	153 885	23 415	22 623	-3,4%	-85,3%
Швеция	23 773	24 762	20 083	-18,9%	-15,5%
Литва	21 379	22 094	17 777	-19,5%	-16,8%
Швейцария	17 977	15 923	15 992	0,4%	-11,0%
Финландия	25 453	15 944	12 930	-18,9%	-49,2%
Португалия	10 962	9 840	10 058	2,2%	-8,2%
Хърватия	13 285	9 340	9 646	3,3%	-27,4%
Латвия	12 833	9 319	9 639	3,4%	-24,9%
Словения	10 667	8 640	8 397	-2,8%	-21,3%
Кипър	10 444	9 553	8 171	-14,5%	-21,8%
Естония	20 860	7 721	7 180	-7,0%	-65,6%

** По текущи данни от ЕСТИ, за периода януари – септември 2025 г. регистрациите на молдовски туристи в България са над 98 хил., като резултатът е почти без промяна спрямо същия период на 2024 г.*

V. КОНКУРЕНТНИ ДЕСТИНАЦИИ – АКТУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ

5.1. Данни за България и Хърватия

Като се отчита, че България и Хърватия са различни по географското положение, дължината на бреговата ивица, климатичните особености, равнището на икономическо

развитие, брой на население и др., считаме че условна съпоставка между тях би била полезна за бранша.

През 2024 г. в местата за настаняване в България са отчетени близо 9 млн. туристически регистрации на българи и чужденци, като туристите са реализирали над 27,6 млн. нощувки при отчетна леглова база от над 360 хил. легла.

Използвайки сходни показатели в Хърватия през 2024 г. са отчетени 20,2 млн. общо регистрации на вътрешни (хърватски) туристи и чужденци, като туристите са реализирали над 93,6 млн. нощувки при отчетена леглова база от почти 1,2 млн. легла.

Тези резултати, представени в таблицата, вероятно могат да бъдат считани за изненадващи доколкото определят като водеща причина за изоставането ни от Хърватия по-малката отчетна и общо леглова база, а не средния брой реализирани нощувки на 1 легло.

Държава	Регистрации в местата за настаняване при вътрешен и входящ туризъм 2024 г.	Нощувки 2024 г.	Отчетна леглова база 2024 г.
България	8 982 703	27 646 201	360 565
Хърватия	20 246 060	93 683 814	1 179 090
Разлика	2,3 пъти	3,4 пъти	3,3 пъти

Логично възниква въпросът защо при толкова малка, дори незначителна разлика в средния брой нощувки на едно легло, Хърватия винаги е считана за пример за много добре развита туристическа дестинация в международните класации, докато България е в далеч по-неблагоприятна позиция спрямо Хърватия. Голяма част от обяснението е свързано с факта, **че при оценката не се взема под внимание ролята на вътрешния туризъм.** Например, често изтъкван факт е, че в Хърватия са отчетени 17,4 млн. регистрации на чуждестранни туристи при скромните 3,8 млн. в България за 2024 г., но тази картина не е пълна поради факта, че пропуска ролята на вътрешния туризъм. За да се получи пълната картина следва да се отчита, че България има 5,2 млн. регистрации при вътрешен туризъм, докато Хърватия само 2,9 млн. регистрации при вътрешен туризъм.

Изводът е, че България има много по-силно развит вътрешен туризъм спрямо Хърватия, което до известна степен смекчава изоставането по показателите брой туристически регистрации и брой нощувки. **Следва да се подчертае, че по-силно развития вътрешен туризъм не би могъл да смекчи съществено изоставането по приходи от туризъм.** Причината е, че туристите от Западна Европа имат по-високи доходи и съответно харчат повече спрямо българските туристи.

Сравнението между България и Хърватия по пазари също е полезно, тъй като позволява да се очертаят пазарите, на които България е с добри и съответно неблагоприятни резултати.

Най-много в Хърватия са регистрациите на немски туристи – над 3 млн. Потенциалът за привличане на немски туристи в България също е много голям, но в недостатъчна степен реализиран все още. Дори преди Пандемията България е достигала максимум до 568 хил. регистрации на немски туристи на годишна база, а след Пандемията резултатите са по-скромни.

На второ място е пазар Словения – близо 1,6 млн. словенски туристи в Хърватия за 2024 г., което е в рамките на предварителните очаквания, предвид че Словения е съседна на Хърватия държава. По аналогия България има най-много регистрации при входящ туризъм от съседна Румъния – 906 хил.

- Регистрациите на полски туристи в Хърватия са над 1,1 млн., а в България – близо 270 хил. Разликата е над 4 пъти в полза на Хърватия, но на практика не е голяма, тъй като Хърватия разполага с 3,3 пъти по-голяма леглова база.
- От пазар Великобритания туристите в Хърватия са около 800 хил., а в България са около 253 хил. Разликата от 3,2 пъти на практика почти е пропорционална и на разликата в легловата база – 3,3 пъти, т.е. ефективността на двете държави е почти еднаква на британския пазар.
- От пазар Израел, България е с много по-добри резултати спрямо Хърватия. Израелските туристи в България са 157 хил., докато в Хърватия са 27 хил. през 2024г.
- Сред пазарите, от които Хърватия постига много по-добри резултати са - Унгария, Словакия, Австрия, Италия, Нидерландия, Швеция и далечни пазари, но от друга страна България изпреварва Хърватия на пазари Гърция, Турция, Румъния и др.

Пазари	Регистрации на туристи в БЪЛГАРИЯ 2024 г.	Регистрации на туристи в ХЪРВАТИЯ 2024 г.
Румъния	906 966	149 190
Германия	246 517	3 071 567
Вътрешен пазар	5 212 667	2 867 339
Великобритания	252 845	799 341
Полша, Чехия, Словакия, Унгария	534 325	3 115 710
Турция	169 907	44 687
Скандинавски пазари	108 068	561 128
Гърция	109 095	43 502

Към Хърватския национален туристически борд функционират 19 офиса с общ годишен бюджет за издръжка в размер на 4 185 000 евро: Прага (Чехия), Братислава (Словакия), Варшава (Полша), Сеул (Южна Корея), Шанхай (Китай), Лондон (Великобритания), Ню Йорк (САЩ), Лос Анжелис (САЩ), Милано (Италия), Будапеща (Унгария), Москва (Русия), Любляна (Словения), Амстердам (Нидерландия), Брюксел (Белгия), Мюнхен (Германия), Франкфурт на Майн (Германия), Виена (Австрия), Стокхолм (Швеция), Париж (Франция).

VI. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА БЪЛГАРСКИЯ ТУРИЗЪМ СЪС СЪСЕДНИТЕ И ОСТАНАЛИТЕ ДЪРЖАВИ В ЕС ЗА ПЕРИОДА ЮНИ – АВГУСТ 2025 г.

/Справката е актуална към 07.11.2025 г./

По данни на НСИ, за периода юни – август 2025 г. общият брой регистрации на чудестранни туристи в България са над **2,3 млн.** Реализираните нощувки на чужденци са над **10,7 млн**. или средно около 4,6 нощувки на чуждестранен турист в едно място за настаняване.

По текущи данни на Евростат, по показателя брой нощувки на чужденци, България е сред водещите 10 държави в ЕС за периода юни – август 2025 г., което е доказателство за високото качество на Българския туристически продукт.

6.1. ОСНОВНИТЕ ИЗВОДИ ПРИ СРАВНЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ТУРИЗЪМ СЪС СЪСЕДНИТЕ ДЪРЖАВИ

ТУРЦИЯ

Сравнението с Турция е много специфично, предвид че по данни на Евростат, населението на Турция е над 85,6 млн. души или над 13 пъти повече спрямо населението на България, което е над 6,4 млн. души. Следователно Турция разполага с много по-голяма работна сила заета в областта на туризма, което е важно предимство. Също така, по-дългата брегова ивица, както и обема на вътрешния туризъм, генериран от местното население са фактори, които дават предимство на Турция от гледна точка развитието на туризма. Публикуваните към настоящия момент данни за Турция са единствено за месец юни 2025 г.

Нощувки на чужденци - предварителни данни от Евростат
/към 06.11.2025 г./

Държави	Юни 2025	Юли 2025	Август 2025	Юни – август 2025
Нощувки на чужденци				
България	2 627 422	3 936 687	4 180 073	10 744 182
Турция	17 374 638	Не са публ.	Не са публ.	Не са публ.
Нощувки на чужденци, изчислени на 1000 души население				
България*	408	612	649	1 669
Турция	над 200	Не са публ.	Не са публ.	Не са публ.

За България ползваните данни за броя на населението са към 1 януари 2025 г. – малко над 6,4 млн. души, а населението на Турция към същата дата е било над 85,6 млн. души по данни на Евростат.

През юни 2025 г. в Турция реализираните нощувки на чужденци са близо 17,4 млн., а в България над 2,6 млн. т.е разликата в броя на нощувките на чужденци е 6,6 пъти в полза на Турция, но от друга страна разликата в броя на населението е над 13 пъти. Затова по приблизителна оценка изчислено на 1000 жители – Турция има над 200 нощувки на чужденци на 1000 жители за юни 2025 г., а България – над 400 нощувки на чужденци на 1000 жители за юни 2025 г. Цитираните данни дават основание да се заключи, че въпреки, че Турция има многократно по – високи показатели в туризма спрямо България, **страната ни е много конкуретноспособна на фона на Турция**, ако се вземе под внимание разликата в мащаба между двете държави.

ГЪРЦИЯ

Данните на Евростат за Гърция все още не са окончателни, но тя е сред държавите с развит туризъм. За периода юни – август 2025 г. в Гърция са реализирани над 76,7 млн. нощувки на чужденци. Предимствата на Гърция в сравнение с България са обективни, а именно по – дългото крайбрежие, по – голямата леглова база, развита инфрастуктура, културно-исторически забележителности от древна Елада, които са изключително популярни и вероятно почти всеки чуждестранен турист би искал да посети, климатични особености и др.

Нощувки на чужденци - предварителни данни от Евростат
/към 06.11.2025 г./

Държави	Юни 2025	Юли 2025	Август 2025	Юни – август 2025
Нощувки на чужденци				
България	2 627 422	3 936 687	4 180 073	10 744 182
Гърция	21 143 799	27 119 087	28 441 649	76 704 535
Нощувки на чужденци, изчислени на 1000 души население				
България*	408	612	649	1 669
Гърция*	2 031	2 605	2 732	7 368

**При изчисленията са използвани последните налични данни на Евростат за населението на Гърция, около 10,4 млн. души, но тези данни са предварителни. За България ползваните данни са към 1 януари 2025 г. население – малко над 6,4 млн. души*

РУМЪНИЯ, СЪРБИЯ И СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ

Данните на Евростат, за периода юни - август 2025 г. за броя нощувки на чужденци са: в България - 10,8 млн., в Сърбия - 1,8 млн., в Румъния - близо 1,6 млн. и в Северна Македония – над 635 хил. нощувки на чужденци.

Нощувки на чужденци - предварителни данни от Евростат
/към 06.11.2025 г./

Държава	Юни 2025	Юли 2025	Август 2025	Юни – август 2025
България	2 627 422	3 936 687	4 180 073	10 744 182
Сърбия	523 200	649 587	664 417	1 837 204
Румъния	490 967	526 413	579 852	1 597 232
Северна Македония	178 131	234 562	222 846	635 539

Тези резултати също показват предимствата и високата конкуретоспособност на българския туризъм.

6.2. ОСНОВНИТЕ ИЗВОДИ ПРИ СРАВНЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ТУРИЗЪМ С ДЪРЖАВИ ОТ ЕС

По данни на Евростат за периода юни – август 2025 г., България е сред водещите 10 държави в ЕС по брой нощувки на чужденци, което е показател за високата конкурентоспособност на българския летен туризъм.

Нощувки на чужденци - сравнение между държавите от ЕС – предварителни данни от Евростат
/към 06.11.2025 г./

№	Държава	Юни 2025	Юли 2025	Август 2025	Юни – август 2025
1	Spain	34 785 827	41 412 074	42 581 091	118 778 992
2	Italy	35 126 964	42 752 296	39 774 292	117 653 552
3	Greece	21 143 799	27 119 087	28 441 649	76 704 535
4	France	16 974 307	26 538 519	26 369 767	69 882 593
5	Croatia	13 265 302	23 205 684	24 387 732	60 858 718
6	Austria	8 036 584	11 352 628	13 151 258	32 540 470
7	Germany	7 594 374	10 445 350	9 700 283	27 740 007
8	Netherlands	6 946 153	7 885 932	9 320 977	24 153 062
9	Portugal	5 984 126	6 880 057	7 369 944	20 234 127
10	**Bulgaria**	**2 627 422**	**3 936 687**	**4 180 073**	**10 744 182**
11	Ireland	3 108 198	2 876 583	3 353 404	9 338 185
12	Sweden	1 936 534	3 778 010	2 846 002	8 560 546
13	Denmark	1 826 897	3 009 918	3 190 756	8 027 571
14	Czechia	2 396 282	2 678 338	2 854 705	7 929 325
15	Belgium	2 271 687	2 605 794	2 929 809	7 807 290
16	Cyprus	2 123 043	2 445 094	2 585 440	7 153 577
17	Slovenia	1 521 637	2 453 667	2 733 849	6 709 153
18	Poland	1 823 235	2 306 653	2 453 961	6 583 849
19	Hungary	1 468 509	1 789 271	2 111 918	5 369 698
20	Malta	1 087 732	1 254 822	1 337 486	3 680 040
21	Finland	581 907	712 518	757 827	2 052 252
22	Slovakia	496 067	646 072	763 624	1 905 763
23	Romania	490 967	526 413	579 852	1 597 232
24	Estonia	406 170	530 523	458 114	1 394 807
25	Luxembourg	347 148	518 770	523 491	1 389 409
26	Lithuania	359 090	379 920	480 323	1 219 333
27	Latvia	314 926	447 574	439 303	1 201 803

Нощувки на чужденци, избрани страни <u>извън ЕС</u> – предварителни данни от Евростат
/към 06.11.2025 г./

Държава	Юни 2025	Юли 2025	Август 2025	Юни – август 2025
Norway	1 889 399	2 870 414	2 467 290	7 227 103
Albania	916 719	1 361 672	1 691 553	3 969 944
Montenegro	654 921	944 521	970 163	2 569 605
Serbia	523 200	649 587	664 417	1 837 204
North Macedonia	178 131	234 562	222 846	635 539

VII. АНАЛИЗ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ

7.1. МОРСКИ ТУРИЗЪМ

МОРСКИЯТ ТУРИЗЪМ е сред най-често практикуваните видове туризъм в България. По окончателни данни за летен сезон 2025 г. в Черноморските области са отчетени 3,2 млн. туристически регистрации, като туристите по Черноморието са реализирали над 15,2 млн. нощувки.

Морският туризъм има ключово значение за привличане на туристи през летния сезон, като близо 62 % от всички регистрации на туристи за летен сезон 2025 г. са били по Черноморието, а при нощувките този дял е 78,3 %.

	По Черноморието - летен сезон 2025	**Страната – летен 2025 г.**	**Дял на Черноморието от страната – летен сезон 2025 г.**
Регист. на туристи - общо	**3 219 333**	**5 224 236**	**61,6%**
Регист. на българи	1 033 482	2 405 729	43,0%
Регистрации на чужденци	2 185 851	2 818 507	77,6%
Нощувки – общо	**15 263 805**	**19 506 295**	**78,3%**
Нощувки – българи	3 845 885	6 847 145	56,2%
Нощувки – чужденци	11 417 920	12 659 150	90,2%

Към положителните страни на развитието на летен сезон 2025 г. следва да се отбележи ръста на туристите за летен сезон 2025 г. спрямо летен сезон 2024 г. в област Варна с 7,1%, в област Добрич с 0,6%, в област Бургас с 2,5% и общо за страната с 4,2%.

Летен сезон 2025 г. е първият, който изпревари летен сезон 2019 г. общо за страната и по двата ключови показателя - брой туристически регистрации с 12,5 % и брой нощувки с 0,1% общо за страната. Същевременно неблагоприятен е фактът, че по показателя нощувки на чужденци в Черноморските области, резултатът за летен сезон 2025 г. остава по-нисък спрямо летен сезон 2019 г. Донякъде обяснението е свързано с нежеланието на част от туристите от Западна Европа да почиват по Черноморието заради негативния ефект от конфликта в Украйна.

		Летен сезон 2019 г.	Летен сезон 2024	Летен сезон 2025	Летен сезон 2025/ летен сезон 2024	Летен сезон 2025/ летен сезон 2019 г.
България	**Регистрации - общо**	**4 642 223**	**5 012 017**	**5 224 236**	**4,2%**	**12,5%**
България	Регистрации – български граждани	1 837 754	2 394 697	2 405 729	0,5%	30,9%
България	Регистрации – чужди граждани	2 804 469	2 617 320	2 818 507	7,7%	0,5%
България	**Нощувки - общо**	**19 496 458**	**18 891 851**	**19 506 295**	**3,3%**	**0,1%**
България	Нощувки - български граждани	5 340 400	6 894 077	6 847 145	-0,7%	28,2%
България	Нощувки - чужди граждани	14 156 058	11 997 774	12 659 150	5,5%	-10,6%
обл. Варна	**Регистрации - общо**	**915 773**	**894 945**	**958 363**	**7,1%**	**4,7%**
обл.Варна	Регистрации – български граждани	195 645	233 962	236 700	1,2%	21,0%
обл.Варна	Регистрации – чужди граждани	720 128	660 983	721 663	9,2%	0,2%
обл.Варна	**Нощувки - общо**	**4 697 347**	**4 031 880**	**4 245 875**	**5,3%**	**-9,6%**
обл.Варна	Нощувки - български граждани	677 225	736 375	759 969	3,2%	12,2%
обл.Варна	Нощувки - чужди граждани	4 020 122	3 295 505	3 485 906	5,8%	-13,3%
обл.Добрич	**Регистрации - общо**	**388 256**	**347 004**	**349 160**	**0,6%**	**-10,1%**
обл.Добрич	Регистрации – български граждани	122 591	121 692	122 313	0,5%	-0,2%
обл.Добрич	Регистрации – чужди граждани	265 665	225 312	226 847	0,7%	-14,6%
обл.Добрич	**Нощувки - общо**	**1 992 347**	**1 524 813**	**1 565 259**	**2,7%**	**-21,4%**
обл.Добрич	Нощувки - български граждани	474 641	417 587	420 361	0,7%	-11,4%
обл.Добрич	Нощувки - чужди граждани	1 517 706	1 107 226	1 144 898	3,4%	-24,6%

обл.Бургас	**Регистрации - общо**	**1 661 140**	**1 865 505**	**1 911 810**	**2,5%**	**15,1%**
обл.Бургас	Регистрации – български граждани	450 190	690 934	674 469	-2,4%	49,8%
обл.Бургас	Регистрации – чужди граждани	1 210 950	1 174 571	1 237 341	5,3%	2,2%
обл.Бургас	**Нощувки - общо**	**9 418 227**	**9 268 975**	**9 452 671**	**2,0%**	**0,4%**
обл.Бургас	Нощувки - български граждани	1 962 449	2 773 742	2 665 555	-3,9%	35,8%
обл.Бургас	Нощувки - чужди граждани	7 455 778	6 495 233	6 787 116	4,5%	-9,0%

Сред основните предизвикателства пред морския туризъм са:

- Недостатъчно дълъг сезон - трудности за привличане на туристи през май, първата половина на юни и след 15 септември;
- Трудности при възстановяването на организирания туризъм;
- Туристопотока не е напълно възстановен от пазари Великобритания, Германия, Полша;
- Недостатъчен е броят на туристите от Скандинавските държави;
- Трудности при намирането на кадри и др.

Интерес представлява и разрезът на данните за Черноморски области по пазари.

Анализът за летен сезон 2025 г. при този разрез показва, че област Бургас привлича много повече туристи от Чехия, Полша, Великобритания, Дания и др. В противовес, Северното Черноморие привлича повече туристи от Германия, Франция и др.

Регистрации на чуждестранни туристи по области

Пазар	Област Бургас – летен сезон 2025	Област Варна летен сезон 2025	Област Добрич летен сезон 2025
Румъния	275 999	268 011	115 197
Украйна	167 853	84 541	17 004
Полша	135 569	60 449	11 356
Великобритания	115 082	5 580	1 885
Чехия	94 431	27 821	12 370
Германия	66 905	68 301	24 397
Молдова	50 230	23 774	8 591
Израел	39 711	13 384	812

Словакия	35 676	3 701	1 103
Унгария	25 134	3 204	1 289
Сърбия	12 570	1 656	560
Нидерландия	11 988	2 165	863
Турция	11 313	5 275	1 448
Дания	11 244	5 534	1 298
Норвегия	10 418	5 655	6 609
Белгия	10 401	3 727	1 068
Литва	9 675	2 850	227
Ирландия	9 419	744	176
Швеция	8 764	1 424	948
Испания	8 755	1 977	304
Австрия	8 506	6 721	1 659
Франция	7 138	10 738	4 556

7.2. СКИ ТУРИЗЪМ

За периода декември 2024 г. – март 2025 г. община Банско е отчела над 187 хил. регистрации, община Самоков близо 118 хил., общини Смолян и Чепеларе – общо около 106 хил. Водещи пазари за ски туризъм са България, съседните държави, Великобритания и др. Анализът на данни от ЕСТИ показва, че сред общините с развит ски туризъм най-много български туристи са избрали да отседнат в общините Смолян и Чепеларе за зимен сезон 2024/2025 г. В противовес, Банско привлича значително повече чуждестранни туристи спрямо Боровец и Пампорово.

Зимен сезон 2024 г. /2025 г.

Пазар	Общ. Банско	Общ. Смолян и Чепеларе	Общ. Самоков
България	62 хил.	82 хил.	65 хил.
Румъния	20 хил.	4 хил.	5 хил.
Израел	20 хил.	*	5 хил.
Гърция	20 хил.	3 хил.	4 хил.
Великобритания	18 хил.	2 хил.	17 хил.
Турция	10 хил.	6 хил.	3 хил.
Северна Македония	8 хил.	*	5 хил.
Сърбия	7 хил.	2 хил.	2 хил.

**Не са включени в таблицата, поради малкия брой*

7.3. БАЛНЕО И СПА ТУРИЗЪМ

БАЛНЕО И СПА ТУРИЗМА се развива динамично. Част от чуждестранните туристи комбинират морски и СПА туризъм, като ползват СПА в хотела, в който са отседнали по време на почивката си по Черноморието. Същевременно СПА курортите във вътрешността на страната разчитат предимно на вътрешния пазар. Проучване на 17 избрани общини с развит СПА туризъм във вътрешността на страната на годишна база за 2024 г. показва, че в тях общо регистрациите на български туристи са били малко под 1,3 млн., на туристи от С. Македония – малко под 19 хил., на румънски туристи – над 10 хил., на израелски туристи – близо 9 хил. и др. Следователно, основно предизвикателство пред СПА туризма във вътрешността на страната е диверсификация на пазарите, т.е. привличане на повече чуждестранни туристи. **Българските Балнео и СПА курорти имат значителен потенциал за лечение на туристи от Западна Европа, което се покрива от здравните им каси.**

Данни по водещи пазари за 2024 г. по текущи оценки от ЕСТИ за общините Баните, Велинград, Вършец, Гърмен, Девин, Долна баня, Казанлък, Костенец, Кюстендил, Минерални бани, Павел баня, Разлог, Сандански, Сапарева баня, Стрелча, Троян, Хисаря

Пазари	Регистрации на туристи-общо
България	Малко под 1,3 млн.
Северна Македония	Малко под 19 хил.
Румъния	Над 10 хил.
Израел	Близо 9 хил.
Гърция	Над 8 хил.
Германия	5 хил.
Украйна	Над 4 хил.
Великобритания	Близо 4 хил.
Турция	Над 3 хил.

По текуща оценка за периода януари – септември 2025 г. регистрациите на избраните 17 общини с развит СПА туризъм са близо 1,1 млн., като ръстът спрямо същия период на миналата година се движи в рамките на 5 %. Увеличение на туристопотока общо към изследваните общини се наблюдава от вътрешния и от съседните пазари и др.

Сравнение на периода януари-септември 2025 г. с януари–септември 2024 г. по водещи пазари за общините Баните, Велинград, Вършец, Гърмен, Девин, Долна баня, Казанлък, Костенец, Кюстендил, Минерални бани, Павел баня, Разлог, Сандански, Сапарева баня, Стрелча, Троян, Хисаря

Пазар	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
България	944 хил.	988 хил.
Северна Македония	13 хил.	14 хил.
Румъния	9 хил.	11 хил.
Израел	8 хил.	9 хил.
Гърция	6 хил.	7 хил.
Германия	4 хил.	5 хил.
Великобритания	3 хил.	4 хил.
Украйна	3 хил.	4 хил.
Турция	2 хил.	3 хил.
Франция	2 хил.	3 хил.
Сърбия	2 хил.	3 хил.

7.4. ГРАДСКИ, КУЛТУРЕН И БИЗНЕС ТУРИЗЪМ

ГРАДСКИЯ ТУРИЗЪМ, КУЛТУРНИЯ И БИЗНЕС ТУРИЗМА са сред перспективните направления за развитие. Анализът на данни от ЕСТИ показва, че най-висок интерес към градски туризъм има от вътрешния пазар, част от съседните страни, както и от Италия, Германия, Испания и др.

Обобщени данни за общините Столична, Пловдив, Русе, Стара Загора, Велико Търново

Пазар	01.01.2024 - 30.09.2024	01.01.2025 - 30.09.2025
България	707 хил.	733 хил.
Румъния	68 хил.	77 хил.
Турция	58 хил.	73 хил.
Италия	53 хил.	58 хил.
Германия	52 хил.	56 хил.
Израел	36 хил.	53 хил.
Испания	49 хил.	50 хил.
Гърция	42 хил.	48 хил.
САЩ	35 хил.	38 хил.
Великобритания	40 хил.	37 хил.
Украйна	29 хил.	34 хил.
Франция	29 хил.	34 хил.
Китай	16 хил.	20 хил.

Градският туризъм привлича и туристи от далечни пазари, напр. Япония, Китай и др. Анализът на данни за 2024 г. показва, че над 77 % от всички регистрации на китайски туристи в България са осъществени в Столична община, община Велико Търново и община Пловдив. При пазар Япония ситуацията е сходна, като в трите общини са осъществени над 80 % от регистрациите на японски туристи.

Един от най-важните фактори за развитие на градския туризъм е добрата обезпеченост с въздушен транспорт. Например, според данните за 2024 г. Столицата е привлякла много повече туристи от Германия, Италия, Испания и др. спрямо другите големи градове в страната, като част от разликата произтича от по-добрата транспортна свързаност на Столицата и наличие на преки удобни полети от и до Столицата.

7.5. ПЛАНИНСКИ ТУРИЗЪМ

ПЛАНИНСКИЯТ ТУРИЗЪМ е сред най-популярните видове туризъм сред българите. Важно предимство на българските планински курорти е разнообразието на туристическия продукт, който предлагат – често комбинация между планински, приключенски, културен туризъм, понякога съчетани с кулинарен и др. видове туризъм. Развитието на планинския туризъм има важно значение и за функционирането на ски курортите, като целогодишни дестинации.

Анализът на данни за летен сезон 2025 г. показва, че Банско, Боровец и Пампорово привличат значителен брой български туристи за почивка през лятото с цел планински и приключенски туризъм и др. Община Банско успява да диверсифицира пазарите през летния сезон, като интерес към общината има не само от съседните страни, но и от пазари, като Израел, Германия, Франция, Испания и др. Същевременно Боровец и Пампорово имат потенциал за привличане на повече чуждестранни туристи през летния сезон.

Регистрации на туристи през летен сезон 2025 г. – в избрани общини

Пазар	Община Банско	Община Самоков	Общини Смолян и Чепеларе
България	62 хил.	64 хил.	62 хил.
Израел	4 хил.	3 хил.	*
Румъния	4 хил.	Над 1 200	*
Украйна	3 хил.	*	*
Сърбия	3 хил.	*	*
Северна Македония	2 хил.	*	*
Германия	Над 1300	*	*
Гърция	Около 1200	*	*
Франция	Близо 1 200	*	*
Испания	Близо 1 100	*	*

**Туристическите регистрации не достигат 1 000 регистрации*

Диверсификацията на пазарите и привличането на повече чуждестранни туристи е важно предизвикателство и пред редица други дестинации с добре развит планински туризъм – напр. Априлци, Тетевен, Трявна, Якоруда, Троян и много др.

Данните по ЕСТИ за летен сезон 2025 г. показват, че най-висок интерес към общини с добре развит планински туризъм има от туристи на възраст между 30 и 44 г., като понякога това са семейства с деца. Същевременно, предвид спецификата на планинския туризъм, има възможности за привличане на повече младежи във възрастовата група между 15 и 29 г.

Възрастова структура на туристи през летен сезон 2025 г. – избрани общини

(Данни на база регистрации по ЕСТИ за периода юни – септември 2025 г.)

Община/ възрастова групи	Априлци	Банско	Елена	Самоков	Тетевен	Трявна	Якоруда	Смолян и Чепеларе
до 14 г.	10,6%	15,5%	3,2%	13,0%	14,2%	15,8%	31,0%	15,7%
15-29 г.	16,4%	14,8%	13,7%	15,2%	13,1%	11,3%	17,9%	11,3%
30-44 г.	31,7%	30,0%	33,0%	30,6%	29,0%	25,6%	21,3%	27,0%
45-59 г.	28,1%	25,4%	30,8%	26,8%	28,5%	26,9%	20,8%	28,7%
над 59 г.	13,2%	14,2%	19,3%	14,4%	15,2%	20,4%	8,9%	17,3%

Планинският туризъм се практикува целогодишно. С важно значение за развитието има подобряване състоянието на хижите в страната, популяризирането на интересни планински маршрути, провокиране на интерес към професията планински водач и др.

VIII. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

Данни на НСИ от анкетно проучване

През първото тримесечие на 2025 г., 1,1 млн. български граждани са реализирали туристически пътувания. Преобладаващата част от тях – 75,7 %, са пътували само в страната, 20 % – само в чужбина, а 4,3 % са пътували както в страната, така и в чужбина.

През второто тримесечие на 2025 г. 1,3 млн. български граждани са реализирали туристически пътувания. Преобладаващата част от тях – 67,5 %, са пътували само в страната, 25,8 % – само в чужбина, а 6,7 % са пътували както в страната, така и в чужбина.

През третото тримесечие на 2025 г. 1.9 млн. български граждани са реализирали туристически пътувания. Преобладаващата част от тях - 74.2%, са пътували само в страната, 21.3% - само в чужбина, а 4.5% са пътували както в страната, така и в чужбина.

Данните от проучването на НСИ за първите две тримесечия на 2025 г. доказват, че повечето българи оценяват предимствата на вътрешния туризъм и го предпочитат пред изходящия туризъм в този период.

Данни на НСИ от местата за настаняване и проучване на ИЦ „ТРЕНД“

Данните от НСИ от местата за настаняване потвърждават, че е налице сериозен ръст на вътрешния туризъм след Пандемията. През 2024 г. регистрациите на български туристи в местата за настаняване са над 5,2 млн., което е увеличение с 26,5 % спрямо същия период на 2019 г.

	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г. / 2023 г.	2024 г. / 2019 г.
Регистрации – българи	4 120 284	5 019 035	5 212 667	3,9%	26,5%
Нощувки – българи	9 674 945	12 311 004	12 588 156	2,3%	30,1%
Приходи от нощувки – българи	424 688 669	824 078 153	975 354 088	18,4%	129,7%

За периода януари –септември 2025 г. регистрациите на български туристи са 4,2 млн., като се наблюдава ръст с близо 2,1% спрямо същия период на 2024 г.

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Регистрации- българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%
Нощувки - българи	7 980 025	10 445 950	10 483 450	0,4%	31,4%

Сравнително кратък е средният престой на българина в място за настаняване – около 2,5 нощувки изчислено чрез данните за периода януари – септември 2025 г.

Един от факторите за това е добре развития уикенд туризъм. Същевременно, по данни от проучване на Изследователски център "Тренд" най-малко 46 % от българските туристи са предприели поне едно по-дълго пътуване с над 3 нощувки.

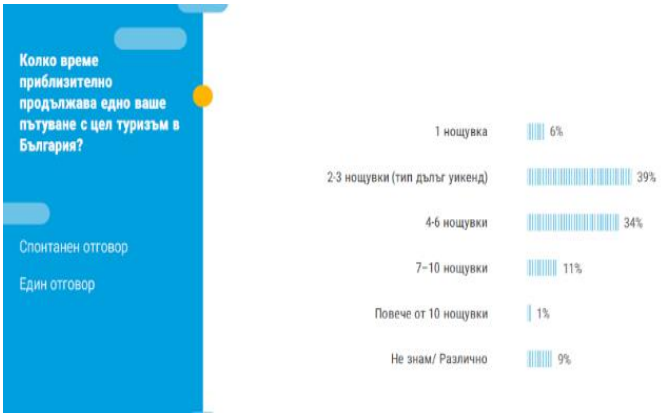

Данни по области и общини – вътрешен туризъм

Най-много български туристи за периода януари – септември 2025 г. са посетили област Бургас – близо 780 хил. регистрации, област Пловдив – над 440 хил. регистрации.

Съпоставката на резултатите при вътрешния туризъм за първите 9 месеца на 2025 г. и първите 9 месеца на 2019 г. показва, че интересът на българските туристи към СПА туризма в страната е нараснал значително. В област Стара Загора (с развит СПА туризъм в община Павел Баня отскоро и в община Казанлък) регистрациите на българските туристи са се увеличили над 2 пъти, а в област Пазарджик (с развит СПА туризъм във Велинград) те са нараснали с 90,7% (сравнението е между периодите януари– септември 2025 г. и януари– септември 2019 г.).

Регистрации на български туристи по области

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025 г/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г/ Януари – септември 2019 г.
Общо за страната	**3 202 459**	**4 117 518**	**4 203 335**	**2,1%**	**31,3%**
Бургас	523 598	788 313	779 473	-1,1%	48,9%
Пловдив	308 191	390 684	440 011	12,6%	42,8%
Благоевград	273 867	385 854	370 592	-4,0%	35,3%
Варна	300 413	337 650	344 356	2,0%	14,6%
София (столица)	269 702	319 487	335 414	5,0%	24,4%
Пазарджик	175 758	318 282	335 233	5,3%	90,7%
Смолян	214 992	231 425	218 440	-5,6%	1,6%
Стара Загора	86 903	166 433	174 766	5,0%	101,1%
София	180 140	153 429	159 293	3,8%	-11,6%
Добрич	153 147	159 217	158 433	-0,5%	3,5%
Велико Търново	116 557	118 531	119 821	1,1%	2,8%
Ловеч	86 841	104 387	103 188	-1,1%	18,8%
Габрово	81 523	73 004	68 348	-6,4%	-16,2%
Русе	57 246	58 332	63 605	9,0%	11,1%
Кърджали	28 602	53 350	61 485	15,2%	115,0%
Хасково	33 890	65 205	61 399	-5,8%	81,2%
Плевен	24 864	47 360	55 322	16,8%	122,5%
Враца	22 318	40 605	41 241	1,6%	84,8%
Видин	25 606	34 645	35 912	3,7%	40,2%
Сливен	35 659	34 621	35 800	3,4%	0,4%
Шумен	34 035	33 797	35 286	4,4%	3,7%
Монтана	22 815	34 639	34 449	-0,5%	51,0%

Силистра	18 420	17 800	20 431	14,8%	10,9%
Търговище	14 563	15 212	15 643	2,8%	7,4%
Разград	17 425	15 895	14 959	-5,9%	-14,2%
Ямбол	13 001	14 242	13 900	-2,4%	6,9%
Кюстендил	N/A	92 163	N/A	-	-
Перник	N/A	12 956	N/A	-	-

По данни от ЕСТИ, сред най-посещаваните общини от български туристи са Столична община, община Несебър, община Варна, община Велинград, община Пловдив и др. Фактът, че сред водещите общини има, както профилирани в морския туризъм, така и профилирани в градския и културния, ски и СПА туризъм общини доказва, че българите имат разнообразни предпочитания за туризъм.

Регистрации на български туристи по общини

Община	Регистрации на български туристи за периода януари – септември 2025 г.
Столична	376 хил.
Несебър	336 хил.
Варна	286 хил.
Велинград	238 хил.
Пловдив	163 хил.
Приморско	153 хил.
Созопол	140 хил.
Хисаря	134 хил.
Самоков	132 хил.
Смолян и Чепеларе	144 хил.
Бургас	126 хил.
Банско	124 хил.
Балчик	117 хил.

Пътувания на българи в чужбина

Данните за вътрешния туризъм обхващат само регистрации на туристи и нощувки в места за настаняване с 10 и повече легла в България и не включват почивки в собствени имоти, при роднини и приятели, както и еднодневни пътувания. Поради тази причина те не биха могли да бъдат съпоставени с данните за пътувания на българи до Турция например.

Пътувания на българи в чужбина по данни на НСИ от ГКПП за летен сезон 2025

Пазар	Пътувания на българи в чужбина по данни на НСИ от ГКПП за летен сезон 2025
Турция	1 079 303
Гърция	1 076 204
Румъния	329 843
Сърбия	259 463
Германия	248 966

Италия	134 788
Австрия	113 017
Република Северна Македония	106 373
Франция	98 393
Испания	92 026
Обединено кралство	77 398
Чешка република	45 216
Белгия	41 467
Унгария	35 615
Нидерландия	34 034
Полша	32 902
Хърватия	26 698
Словакия	16 926
Дания	14 079

Данни за предпочитаните видове туризъм

Проучванията за предпочитанията на българи по видове туризъм са сравнително малко на брой. Съгласно проучване на ИЦ „ТРЕНД“ най-предпочитаните видове туризъм от българите са морски, СПА и уелнес, туризъм сред природата и приключенски.

Проучването на ИЦ „ТРЕНД“ определя като основни предизвикателства пред развитието на вътрешния туризъм липсата на достатъчно свободно време на българите, за да пътуват в страната, както и финансови затруднения, поради което не всички желани пътувания в страната биха могли да се осъществят. Другите основни предизвикателства са показани на графиката по-долу.

IX. АНАЛИЗ НА ВХОДЯЩИЯ ТУРИЗЪМ ОТ СЪСЕДНИ, ЕВРОПЕЙСКИ И ДРУГИ ДЪРЖАВИ

През 2024 г. над 54 % от всички нощувки в местата за настаняване са реализирани от чуждестранни туристи по данни на НСИ, а делът на приходите от нощувки от чуждестранни туристи от всички приходи от нощувки е над 59 %.

Равнището на възстановяване на входящия туризъм на годишна база за 2024 г. е 93 % измерено посредством брой туристически регистрации при входящ туризъм и 86 % по показателя брой нощувки на чужденци при приемане на нивото на 2019 г. за 100 %.

	2019 г.	2023 г.	2024 г.	2024 г./ 2023 г.	2024 г. / 2019 г.
Регистрации – чужденци	4 067 350	3 621 413	3 770 036	4,1%	-7,3%
Нощувки – чужденци	17 479 846	14 554 042	15 058 045	3,5%	-13,9%
Приходи от нощувки – чужденци	1 097 177 131	1 256 150 390	1 426 878 061	13,6%	30,0%

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на чуждестранни туристи са повече спрямо същия период на 2019 г., но ръстът е предимно от пазари с по – кратък среден престой. Поради тази причина нощувките на чужденци все още са под равнището от същия период на 2019 г.

Входящ туризъм – обобщени данни

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Регистрации - чужденци	3 668 510	3 397 153	3 692 679	8,7%	0,7%
Нощувки - чужденци	16 596 296	14 172 760	15 047 350	6,2%	-9,3%

СЪСЕДНИ СТРАНИ

По текущи данни за периода януари – септември 2025 г. туристопотокът от съседните държави, с изключение на Северна Македония, вече е над предпадемичното равнище. Един от важните фактори, които спомага за увеличения туристопток от Гърция, Румъния и донякъде Турция е членството ни в Шенген.

Рекорден е ръстът на турските туристите в България – над 2 пъти за периода януари - септември 2025 г. спрямо същия период на 2019 г. Ръстът от пазари, като Гърция, Турция е признак, че България успешно диферсифицира туристическия си продукт, предвид че интересът от тези пазари **не е** свързан с морски туризъм.

Входящ туризъм – регистрации от съседни държави

Пазар	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Румъния	615 393	869 106	942 959	8,5%	53,2%
Турция	99 595	127 255	204 805	60,9%	105,6%
Гърция	80 028	73 737	82 857	12,4%	3,5%
Сърбия	41 403	46 026	46 759	1,6%	12,9%
С.Македония	73 324	39 882	40 313	1,1%	-45,0%

ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА

Характерно за туристите от Централна Европа е, че част от тях почиват в страната ни от дълги години и добре я познават. На Централно-европейските пазари, България като цяло запазва силните си позиции. Туристопотока от Чехия и Словакия е над предпадемчното равнище, а на пазар Унгария за периода януари – септември 2025 г. е отчетен резултат

идентичен за периода януари – септември 2019 г. По – сложно е възстановяването на полския пазар, но и при него се отчита приемлив резултат.

Пазар	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Полша	302 374	263 140	258 091	-1,9%	-14,6%
Чешка република	123 010	162 580	160 106	-1,5%	30,2%
Словакия	40 022	48 932	50 624	3,5%	26,5%
Унгария	45 170	44 972	44 990	0,0%	-0,4%

Най-сложно е възстановяването на туристопотока от част от Западноевропейските пазари и Скандинавските страни. Освен нежеланието на част от туристите от този район да почиват на Черно море във връзка с конфликта в Украйна, друг проблем е свързан с обективни трудности при възстановяването на организирания туризъм.

Въпреки трудностите, следва да се отбележи значителното подобряване на резултатите на немския пазар за 2025 г. спрямо 2024 г., а по-добри резултати се очертават и на пазари Франция и Нидерландия.

Входящ туризъм – регистрации от избрани пазари от Западна Европа и Скандинавските страни

Пазар	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Германия	435 436	219 846	273 512	24,4%	-37,2%
Обединено кралство	316 129	234 603	226 486	-3,5%	-28,4%
Франция	106 765	59 231	64 770	9,4%	-39,3%
Нидерландия	42 303	35 747	37 799	5,7%	-10,6%
Белгия	52 611	30 521	31 460	3,1%	-40,2%
Норвегия	36 566	32 246	29 987	-7,0%	-18,0%
Дания	27 050	27 837	27 302	-1,9%	0,9%
Швеция	23 773	24 762	20 083	-18,9%	-15,5%
Финландия	25 453	15 944	12 930	-18,9%	-49,2%

Развитието на различни видове туристически продукти е предпоставка за постигане на по–голяма диферсификация на пазарите в бъдеще.

За периода януари–септември 2025г. отчитаме по – висок интерес спрямо същия период на 2019 г. от пазари Италия и Испания и др., посещенията от които са свързани с културен и др. видове туризъм.

Входящ туризъм – регистрации от избрани пазари

Пазар	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 г.	Януари – септември 2025/ Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2025 / Януари – септември 2019 г.
Италия	65 191	61 801	68 061	10,1%	4,4%
Испания	59 459	60 330	61 821	2,5%	4,0%
САЩ	52 367	64 494	56 085	-13,0%	7,1%

Сезонност при входящия туризъм

Анализът на данните по месеци за 2024 г. показва, че най-голям дял от чуждестранните туристи са пристигнали през м. юли и м. август. Следва да се отчита, че тази сезонност има и обективен характер и се дължи на комбинация от различни фактори – през летния период най-много работещи имат възможност да използват отпуски, училищните ваканции, метеорологичните условия са много благоприятни за туризъм, а температурата на морската вода е най-висока и подходяща за практикуване на морски туризъм. Въпреки това са налице достатъчно механизми за нейното смекчаване – диверсификация на туристическото предлагане особено по Черноморието, увеличаване на броя на целогодишните въздушни линии и др.

X. ВЛИЯНИЕ НА ВЪЗДУШНАТА СВЪРЗАНОСТ ВЪРХУ ТУРИЗМА

Добрата въздушна свързаност има ключова роля за развитието на туризма. Едно от основните предизвикателства пред страната ни е липсата на директни полети от далечни пазари, като САЩ, Китай и др.

Пример за ефекта от въздушната свързаност върху туризма са извършваните през 2024 г. директни полети от Мексико до България, което спомогна да бъдат отчетени 8270 посещения на мексикански туристи без транзит (за сравнение през 2023 г., когато са отчетени 4475 посещения на мексикански туристи без транзит, а през 2019 г. – 4193 по данни на НСИ от ГКПП.

Също така, откритата директна въздушна линия между България и Хърватия отбелязва засилен интерес – около 89 % запълняемост на седалките по изчисления за 2024 г. Поради сезонния и характер (април-октомври) и значителния брой пътувания на българи през лятото до Хърватия, ефектът за туризма на страната ни все още не е налице. Превръщането на линията в целогодишна линия, комбинирана с атрактивна реклама на дестинация България за зимен, културен, спа и уелнес туризъм и др. би могло да увеличи нейната полезност. Линията би могла да бъде използвана и от словенски туристи за България, предвид географската близост между Хърватия и Словения.

Сравнителни данни на Евростат за 2024 г., показват че Гърция напр. отчита над 103 хил. регистрации (съответно 41 хил. от Хърватия и 62 хил. от Словения в Гърция), а България само малко над 22 хил. от двете държави (над 12 хил. от Хърватия и над 10 хил. от Словения), което е показател за все още недостатъчно използван потенциал.

В допълнение с важно значение е увеличаването на честота на полетите и с държави, от които туристите пристигат в България, предимно с въздушен транспорт. Например през 2024 г. бяха отчетени над 72 хил. регистрации на испанските туристи в местата за настаняване в България, като ръстът спрямо 2023 г. беше с 36,7%, а спрямо 2019 г. увеличението е с 6,6%. В основата на този успех бяха усилията на целия бранш и Министерство на туризма за привличане на повече испански туристи, но важна роля имаше и увеличения брой полети от Испания на летище София (през 2024 г. на летище София пристигнаха около 2200 полета от Испания, което е над 550 повече спрямо 2023 г.).

Значението на полетите за туризма се потвърждава и чрез анализ на данни от ЕСТИ. Например, на годишна база през 2024 г. в Столична община са отчетени близо 65 хил. регистрации на италиански туристи, в община Пловдив - под 5500, в община Варна - близо 4 хил, в община Бургас над 1500, в община Велико Търново – около 1500 и др. Очертаната

огромна разлика между посещаемостта на Столицата и останалите градове на страната от италианските туристи в значителна степен се дължи и на много по – добрата въздушна свързаност на Столицата с дестинациите в Италия. До същият извод може да достигне и ако се анализират и други пазари, от които има интерес към градски туризъм.

Друго важно предизвикателство е недостатъчния брой полети по Черноморието. Прогнозните изчисления на база данни от Фрапорт показват, че при известен брой пазари, средната запълняемост на седалките в полетите се движи над 90 %, а в някои случаи над 95% на годишна база за 2025 г. При тези параметри е напълно реалистично да се допусне, че има случаи на туристи, които не са успели да почиват в България, поради липса на места в самолетите в най-удобните за тях полети. В допълнение, ограничения брой полети особено на летище Бургас извън летния сезон затруднява в значителна степен използване на голямата настанителна база на областта целогодишно. Недостатъчен е броя на маршрутите изпълнявани на летище Пловдив на фона на туристическия потенциала на града, както и на Южния Централен район като цяло. Липсата на функциониращо летище затруднява развитието на входящия туризъм в Северен Централен и Северозападен район.

XI. АКТУАЛЕН АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРИНОС НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР В БЪЛГАРИЯ

Обща информация

През 2024 г. в туризма и свързаните с него отрасли се е формирал БВП на стойност около 13,5 млрд. лв. по данни на WTTC, т.е. около 6,7 % от общото БВП на България.

В сравнение с 2023 г. делът на туризма и свързаните с него отрасли в БВП на България се запазва почти без промяна. Важно уточнение е, че коректното измерване на този дял е само на годишна база, предвид сезонността на туризма. В този смисъл делът на туризма и свързаните с него отрасли от БВП на страната за 2025 г. може да бъде определен едва след изтичане на календарната година, като по прогноза на WTTC ще достигне около 8%.

Година	Дял на туризма и свързаните с него подотрасли от БВП на България
2019	9,9%
2020	4,2%
2021	4,9%
2022	6,5%
2023	6,9%
2024	6,7%

Основен показател, който се използва при изчисляването на БВП е брутната добавена стойност. Важно значение при формирането на БВП в туризма имат приходите от вътрешен и входящ туризъм. По данни на БНБ приходите от входящ туризъм за 2024 г. (изключвайки приходите от временна заетост) възлизат на близо **7,6 млрд. лв.**, а разходите на българите при вътрешен туризъм в страната са **2,2 млрд. лв.** по предварителни данни на НСИ.

За 2025 г. се очертават по–добри резултати от гледна точка приходите от туризъм спрямо 2024 г. По данни на БНБ за периода януари – септември 2025 г. приходите от входящ туризъм (без приходи от временна заетост) възлизат на над 3,4 млрд.евро (около 6,7 млрд. лв.), като ръстът спрямо същата период на 2024 г. е с 7,3 %. По предварителни данни на НСИ общите разходи на българи на 15 и повече години при пътувания в страната без туристическите пакети възлизат на над 1,8 млрд. лв. (942 млн. евро) за периода януари – септември 2025 г., което е ръст с 7,8 % спрямо същия период на 2024 г.

Окончателните резултати за разходите на туристите и еднодневните посетители в България (представляващи и приходи за бранша) се публикуват от НСИ посредством сателитните сметки за туризма, като те често са по-високи спрямо данните на БНБ.

Следва да се отбележи, че НСИ публикува тези сметки с около 2 години закъснение, т.е. последните налични данни са за 2022 г., като данните са систематизирани в таблицата по-долу.

Разходи на туристи при вътрешен и входящ туризъм

	2019 г.	**2022 г.**
Услуги за настаняване	30,5%	36,4%
Услуги, свързани със сервиране на храна и напитки	23,8%	29,9%
Услуги, свързани с транспорт	8,9%	13,8%
Услуги, свързани с туроператори и туристически агенции	2,9%	3,5%
Услуги, свързани с културни мероприятия	1,2%	0,4%
Услуги, свързани със спорт и възстановяване	1,8%	1,1%
Други продукти за крайно потребление	31,0%	15,0%

По време на пандемията повечето от работните места в туризма бяха запазени. Общият брой работни места в туризма и свързаните с него отрасли през 2024 година са 307 хил. по данни на WTTC, като резултатите постепенно доближават предпандемичното равнище.

Същевременно друго проучване на НСИ сред населението показва, че броят на заетите в хотелиерство и ресторантьорство е 147 500 души през 2024 г. Пандемията доведе от намаляване на интересът особено на млади хора да работят в туризма поради несигурността на работата.

Хотелиерство и ресторантьорство – брой заети лица

Възрастова група	2019 г.	2024 г.
Общо	182 600	147 500
15 - 24	23 400	12 700
25 - 34	48 500	34 200
35 - 44	44 000	35 900
45 - 54	36 800	34 700
55 и повече	29 800	29 900

В структурно отношение над половината от работещите в хотелиерство и ресторантьорство са имали висше или средно специално образование. Същевременно трябва да се отчита, че известна част от работните места в туризма не изискват специална квалификация. Отрасълът се характеризира с перманентен недостиг на работна сила и по-ниски работни заплати от средната за страната.

Хотелиерство и ресторантьорство – заети по образование, дял в %

Образование	2019 г.	2024 г.
Висше	15,2%	17,3%
Средно с професионална квалификация	35,8%	38,4%
Средно без професионална квалификация	38,4%	36,4%
Основно и по-ниско	10,6%	7,8%

По отношение финансовото състояние на предприятията в хотелиерство и ресторантьорство, данните за 2024 г. показват, че приходите от дейността на предприятията в хотелиерство и ресторантьорство възлизат на близо 10,9 млрд. лв., а разходите за дейността на предприятията съответно са над 9,6 млрд. лв.

Предприятия в хотелиерство и ресторантьорство

Общо	до 9 заети	10-49 заети	50 – 249 заети	250+ заети
Приходи от дейността				
10 888 324 хил.	2 997 812 хил.	3 832 763 хил.	3 123 378 хил.	934 371 хил.
Разходи за дейността				
9 620 117 хил.	2 616 147 хил.	3 335 243 хил.	2 792 774 хил.	875 953 хил.

В последните години се увеличават и разходите на предприятията за устойчиво развитие на туризма. Предприятията в бранша предприемат или планират инвестиции и в посока адаптация към климатичните промени, енергийна и ресурсна ефективност и др. Анализът в раздел „Дигитализация“ показва, че предприятия в хотелиерство и ресторантьорство инвестират недостатъчно в дигитални решения и нови технологии. От друга страна трябва да се има предвид, че приходите на предприятията в туризма продължителен период по време на Пандемията не бяха достатъчни, което неизбежно се отразява и върху възможността за инвестиции.

Предварителни данни за Брутната добавена стойност

Както беше отбелязано, общият дял на туризма и свързаните с него отрасли от БВП на страната е 6,7% за 2024 г. по данни на WTTC.

Същевременно по данни на Евростат само от хотелиерство и ресторантьорство през 2024 г. се е формирала 3% от БДС на България, което нарежда страната ни сред водещите 10 държави в ЕС по дял на отрасъла в икономиката.

		TIME	2024
GEO	NACE_R2		
Croatia	Accommodation and food service activities		7.4 (p)
Greece	Accommodation and food service activities		7.3 (p)
Spain	Accommodation and food service activities		6.7 (p)
Cyprus	Accommodation and food service activities		6.6
Portugal	Accommodation and food service activities		6.4 (p)
Malta	Accommodation and food service activities		4.7
Austria	Accommodation and food service activities		4.3
Italy	Accommodation and food service activities		4.2
Bulgaria	Accommodation and food service activities		3.0
France	Accommodation and food service activities		2.6 (p)
Slovenia	Accommodation and food service activities		2.5
Hungary	Accommodation and food service activities		2.3
Slovakia	Accommodation and food service activities		2.3
Latvia	Accommodation and food service activities		2.1
Netherlands	Accommodation and food service activities		2.1
Belgium	Accommodation and food service activities		2.0 (p)
Czechia	Accommodation and food service activities		1.9
Estonia	Accommodation and food service activities		1.9
Germany	Accommodation and food service activities		1.8 (p)
Lithuania	Accommodation and food service activities		1.8
Poland	Accommodation and food service activities		1.8
Finland	Accommodation and food service activities		1.8
Luxembourg	Accommodation and food service activities		1.7 (p)
Sweden	Accommodation and food service activities		1.7
Denmark	Accommodation and food service activities		1.6
Ireland	Accommodation and food service activities		1.6
Romania	Accommodation and food service activities		1.6 (p)

XII. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ В ТУРИЗМА

По последни данни на Евростат делът на предприятията с 10 и повече заети лица в хотелиерство и ресторантьорство, които са постигнали поне базово равнище на дигиталицация в България е 42,8 %, при средна стойност за страните от ЕС 55,8 % за 2024г. Следователно е необходимо да се ускори процеса на дигитализация за достигане на средноевропейско равнище.

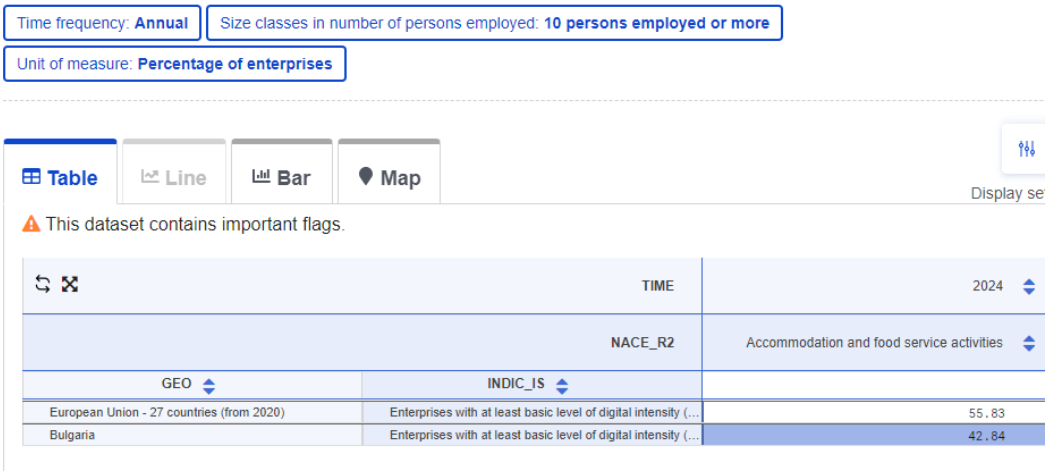

По данни на НСИ делът на лицата, притежаващи основни и над основните цифрови умения в България нараства, като към 2023 г. достига 35,5 %, а при висшистите този дял е над 65 %. Тази тенденция е важна, предвид че бранша се нуждае от кадри с добри дигитални умения в контекста на новите тенденции за развитие на туризма. Същевременно следва да се отчита, че често базовите или над базовите цифрови умения на кадрите не са достатъчни, поради строго специфичните задачи.

Лица, притежаващи основни и над основните цифрови умения

	2021 в %	2023 в %
Общо	**31,2**	**35,5**
По пол		
Мъже	31,1	34,8
Жени	31,2	36,2
По образование		
Основно и по-ниско образование	10,3	14,6
Средно образование	27,2	28,9
Висше образование	63,1	65,3

Друго важно направление в дигитализацията на туризма е електронната търговия. Данните на НСИ показват, че около 38 % от всички **купували стоки и услуги по интернет българи** са закупили нощувка/и в място за настаняване, като изследването се отнася до

определен от НСИ период през 2024 г. Като цяло очакванията са електронната търговия да е с нарастващо значение през следващите години.

Относителният дял е изчислен на базата на броя лица, купували стоки и услуги по интернет през последните 3 месеца преди интервюто.

Стоки и услуги	2024
Стоки	
Дрехи (вкл. спортно облекло), обувки, аксесоари (напр. чанти, бижута)	78,9%
Спортни стоки (без спортно облекло)	32,7%
Детски играчки, детски принадлежности (напр. пелени, биберони, детски колички)	15,4%
Мебели, стоки за дома (напр. килими, пердета), градински принадлежности (напр. инструменти, растения)	14,5%
Музика на CD, грамофонни плочи и др.; филми и сериали на DVD, Blu-ray дискове и други	3%
Печатни книги, вестници, списания	16,4%
Компютри, таблети, мобилни телефони и аксесоари за тях	20,7%
Битова електроника (напр. телевизори, стереоуредби, фотоапарати, озвучителни системи, виртуални асистенти) и домакински електроуреди (напр. перални машини, готварски печки, малки електроуреди)	20,8%
Лекарства, хранителни добавки, витамини	19,3%
Доставки от ресторанти, вериги за бързо хранене, кетъринг	32%
Храни и напитки от магазини и супермаркети и онлайн платформи като eBag, Farmhopping и др.; вкл. храна за домашни любимци	17,1%
Козметика, продукти за красота и здраве	32,7%
Почистващи препарати, продукти за лична хигиена (напр. четки за зъби, носни кърпи, перилни препарати, кърпи за почистване)	11,3%
Велосипеди, мотопеди, коли, други превозни средства и части за тях	6,9%
Други стоки	20,8%
Услуги	
Абонамент за интернет или мобилна телефонна услуга (вкл. подновяване на абонамент)	24,8%
Абонамент за доставка на електричество, вода, отопление, изхвърляне на отпадъци и други подобни услуги	6,1%
Транспортни услуги (напр. билет за автобус, влак, самолет, таксиметров превоз, наем на електрическа тротинетка, автомобил, велосипед)	**34,8%**
Наемане на място за настаняване (напр. от хотели, туристически агенции, туроператори)	**38%**
Билети за културни или други събития (кино,театър, концерти, спортни събития, изложби и др.)	**29,3%**
Електронни книги, аудио книги (вкл. актуализация)	5,3%
Софтуер за изтегляне (вкл. актуализация)	7,4%
Игри за сваляне (вкл. актуализация), виртуални елементи в игри	5%
Музика като стрийминг услуга	8,5%
Филми, сериали или спортни събития като стрийминг услуга	19%
Онлайн новинарски сайтове, онлайн списания и вестници	1,9%
Игри като стрийминг услуга	1,8%
Приложения, свързани със здраве и фитнес	6%
Други приложения (напр. свързани с изучаване на чужди езици, навигация, времето)	11,1%